PSB / DSP
Received/Reçu

B/03/c/29/2

THIS PAPER WAS MAILED
WEDNESDAY, JUNE 24, 1987.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **A. Zaube**, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618; California Editor **Kārlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 26 | SESTDIENA, 1987. GADA 27. JŪNIJS | 36. GADS | SATURDAY, JUNE 27, 1987.

SECOND CLASS MAIL | REGISTRATION NUMBER 2249 | CENA 1..5 DOL.

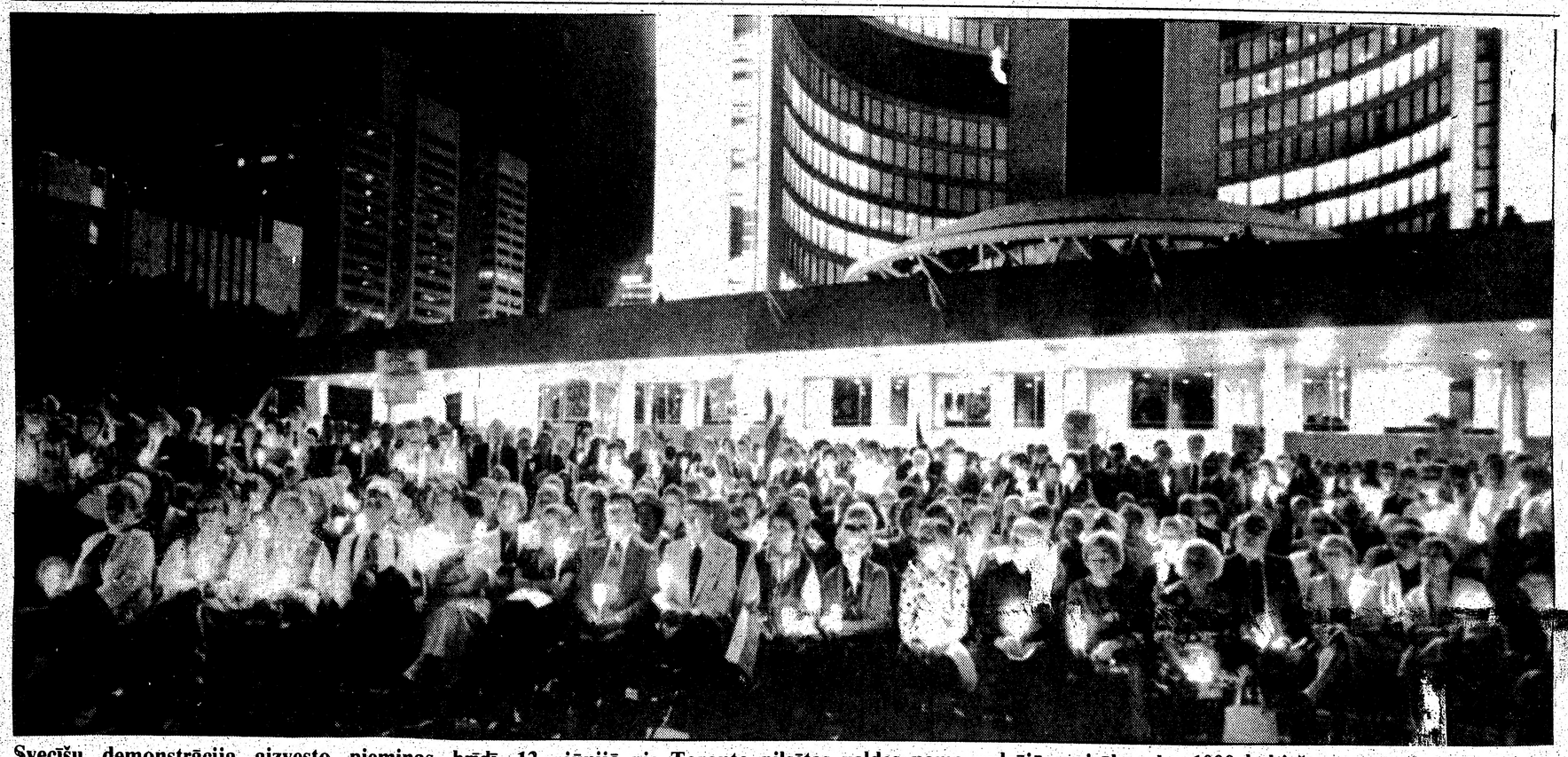

Svecīšu demonstrācija aizvesto piemiņas brīdī 13. jūnijā pie Toronto pilsētas valdes nama pulcējās vairāk nekā 1000 baltiešu. Foto: J. Liģers

Archibīskaps A. Lūsis Aizvesto piemiņas demonstrācijā Toronto.

Lai Maskavas propagandisti mūs nešķeltu

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Aizvesto piemiņas dienu atzīmējot, mēs atgādinājām, ka neesam aizmirsuši komūnisma režīma nesodītos noziegumus, kas sāpīgi skāra visu latviešu tautu.

Jācer, ka tos atcerēsies arī tā nelielā latviešu saujiņa, kas, iznākusi no pagrīdes, tagad vai nu neiedomājamā naīvumā vai Rīgas apmeklējumu rezultātā jau atklāti propagandē Maskavas sūtītā padomju kultūras paudēja Rīgas koŗa uzstāšanos.

Viens no mūsu ievērojamākiem 2. Pasaules kaŗa cīnītājiem, kas ar savām asinīm sedza ceļu latviešu politisko bēgļu nokļūšanai rietumos, īsā vēstulītē starp citu man raksta:

„Kultūra ir kultūra un politika ir politika un saviem principiem mums jābūt. Man nav iebildumu, ja uz būšanām un koncertiem, ko mums sagādā čeka, daži naīvi cilvēki iet. Bet tad bez propagandas un no sava brīva prāta. Bet tagad čekas aģentūras un aģenti par visu to gādā. Vienīgais labums, ka tie mums tagad parādās atklāti. Ievērosim koncertu rīkotāju un biļešu pārdevēju vārdus. Atgādināsim arī to, ka Latvijā kultūra drīkst kalpot vienīgi komūnismam."

Vēsturnieks Uldis Ģērmanis kādā rakstā izteicis vērā ņemamu spriedumu par kultūras sakaru veicinātājiem rietumos, kuŗus viņš pamatoti apzīmē par kollaborantiem:

„Smagi cietuši un pārbaudīti divu okupāciju zaņķī, bet bagāti ar pieredzi, daļa latviešu patvērās demokratiskās zemēs. Vārgākie atmeta visam ar roku un pazuda bez ziņas un miņas, bet pārējie strādāja, organizējās un centās būt savas apspiestās un deldētās tautas balss un aizstāvji brīvajā pasaulē. Viņi bija padvarai ļoti nepatīkams un kaitīgs nacionāls nogrupējums ārpus padomju „tautu cietuma". Labu laiku padomju izspiedzes un propagandas orgāniem nebija lielāku cerību iesaistīt „samaitātos" (daudz pieredzējušos) ārzemju latviešus kollaborācijas pasākumos. Taču nebija lietderīgi viņus un viņu „kaitniecisko darbību" ignorēt. Viņu ietekmēšanai sāka lietot diferencētu un elastīgāku taktiku. Padomju „slaveno orgānu" darbinieki (čekisti) meklēja neapmierinātus, iedragātus, labilus un vienkāršīgus cilvēkus, kas palīdzētu izveidot ārzemēs padomju nolūkiem noderīgus „patriotiskus" preses izdevumus un organizācijas. Tika paplašināta un izbūvēta valsts drošības dienesta (VDK resp. KGB) ārējās frontes filiāle — Kultūras sakaru komiteja.

Pacietīgā un neatlaidīgā darbā sameklētie kollaboranti, atkarībā no viņu potenciālās noderības, saņēma mazāku vai lielāku materiālu atbalstu, lai atvieglotu dzimtenes apmeklējumus un veicinātu dažādus pasākumus ārzemēs. Tika gādāts, lai kollaborantu uzturēšanās dzimtenē noritētu „pastāvīgu svētku noskaņā" un viņi paši (it īpaši trimdas kultūras darbinieki) tur iegūtu iespējami lielāko apbrīnu, uzslavu un atzinību. No viņiem savukārt prasīja lojālu izturēšanos pret dzimteni (t.i. okupantu režīmu), teica norobežoties no „reakcionāru emigrantu" organizācijām, propagandēt „dzimtenes kultūras sasniegumus" ārzemēs, veicināt Kultkoma aktīvistu ārzemju turnejas un sniegt padomju orgāniem noderīgu informāciju. Tādā veidā cerēja pamazām neitrālizēt un apklusināt latviešu trimdas nacionālo darbību un kādu daļu no ārzemju latviešiem arī aktīvi iesaistīt padomju dezinformācijas, propagandas un „imperiālisma apkaŗošanas" darbā.

Tā kā gaidītais trimdas „bezsaules noriets" arvien attālinājās, padomju orgāni aizvien vairāk uzmanības pievērsa jaunāku gadagājumu ļaudīm. Pēdējā laikā par interesantākajiem un tiem noderīgākajiem ir izrādījušies „reāli domājoši" vidējās paaudzes ārzemju latvieši. Šai VDK ārējās izspiedzes atziņai nenoliedzami ir objektīvs nopamatojums.

Savelkot kopā informāciju, kas iegūta laika gaitā saskarē ar padomju „ārējās frontes" kadriem, iegūstam šādu ainu: no padomju viedokļa aktuālajā momentā visizdevīgākais kollaborants ir vidējās paaudzes „buržujs" ar labi nodrošinātu materiālu stāvokli (viņš pats piemaksā par kollaborāciju), kam joprojām ir kaut kāda interese par tautu un dzimteni. Par kaŗa un okupācijas laikiem viņam ir vai nu ļoti miglainas atmiņas, vai arī tādu nemaz nav. Viņam ir augstākā izglītība praktiski noderīgās zinātnēs, bet par politiku (ideoloģiju, taktiku, propagandu) viņš daudz neinteresējas. Viņš ir aizņemts cilvēks, kam nav laika izsekot dažādajiem „procesiem" un okupantu perspektīvajiem pasākumiem dzimtenē. Viņš nekad nav nopietni nodarbojies ar padomju rakstu analizi, neprot tos lasīt un izdarīt secinājumus. Bet viņš labprāt noskatās dzimtenes kultūras sarīkojumus — dziedātājus, dancotājus, dzejniekus, aktieŗus, filmas, gleznas — un labprāt grib „veicināt latviešu kultūru". Viņš ir gatavs ar savu naudu (un arī ar citu tautiešu naudu) financēt padomju ārējās izspiedzes (VDK filiāles — Kultkoma izplānotos „kultūras aktīvistu" propagandas braucienus uz ārzemēm, jo savā labestīgajā vienkāršībā ir pārliecināts, ka tas nāk par labu tautai dzimtenē. Viņš arī nesaprot, ka latviešu kultūras darbinieki, kuŗus viņa apmaušanai sūta uz ārzemēm, tiek ievilkti izspiedzes organu tīklā un zaudē savu tautiešu uzticību un cieņu dzimtenē. Viņš vispār negrib dzirdēt nepatīkamus faktus par stāvokli un attīstības gaitu okupētajā Latvijā, bet vēlas mūsu presē lasīt „vairāk pozitīvas informācijas".

Viņš ar dedzību uzklausa Kultkomu špiku glaimus un dezinformāciju, bet pukojas

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1987. GADA 27. JŪNIJS, 26. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618.

Redakcijas tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 46 dol., 6 mēnešiem — 24 dol., 3 mēnešiem — 14 dol. Atsevišķa numura cena 1.25 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $2.50, tekstā $3.00, pirmajā vai pēdējā lp. $5.00 par 1 cm telpu. Sarīkojumu kalendārā $2,00 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodota sludinājuma laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pec sludinājumu likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Kanadas pasta streika ietvaros vēstuļu iznēsātāji humora pēc izdemolēja šo pasta šķirošanas telpu Montrealā.

Viktors Kalniņš

Perestroikas ideoloģiskais pamatojums

Padomju presē, īpaši komūnistu teorētiskajos izdevumos, tādos kā Maskavas Kommunist un Rīgas Padomju Latvijas komūnists, tagad bieži parādās raksti, kas pamato no ,,vienīgi pareizās mācības" viedokļa Gorbačova pārkārtojumus. Protams, kardinālos kopsavilkumus atļauts izteikt tikai Maskavas izdevumos, republiku un Krievijas provinces ,,teorētiķiem" ļauts šos kopsavilkumus un jaunatklātas ,,likumsakarības" tikai illustrēt. Uz jauninājumiem un jaunatklāsmēm pamatīgi apsūnojušā marksismā pretendē Maskavas žurnāla ,,Voprosi filosofiji" (Filozofijas jautājumi) galvenais redaktors Semjonovs. Šim žurnālam partijas aprindās ir solida izdevuma reputācija, jo tas dod viņiem it kā zinātnisku ,,dialektisku" traktējumu notikumiem un apgādā tos ar formulējumiem un argumentāciju, kas izklausās pamatīgāka un vairāk zinātniska nekā tādu propagandas izdevumu kā Kommunist teorētizēšana.

Gaŗā rakstā Semjonovs atšifrē un izskaidro ideoloģiskus saukļus, kas raksturīgi Gorbačova valdīšanas posmam: ,,pārkārtošanās, paātrinājums, revolūcionāras pārmaiņas, demokratizācija." Tas viss jāsakausē jaunā koncepcijā. Jauna koncepcija esot vajadzīga, lūk, tādēļ, ka tagadējās reformas tiek plānotas uz tik ilgu laiku, ka ir nepieciešama jauna ,,atsevišķa" teorija. Tieši tā arī teikts: ,,atsevišķa" teorija. Tātad jāizdara korektūras ,,vienīgi pareizā mācībā." Semjonovs raksta: ,,Tagadējais padomju sabiedrības sociāli ekonomiskās attīstības paātrināšanas periods ir aprēķināts līdz 2000. gadam, bet var arī turpināties pēc trešās tūkstošgades robežas. ,,Tātad tuvākajos piecpadsmit gados padomju pilsoņiem liek priekšā strādāt sasprindzināti, nekādus sevišķus labumus par to nesolot, jo solījumiem tik un tā neviens vairs netic.

Lai remdinātu cilvēku sašutumu, Semjonovs gan piebilst, ka ,,vēsturiskā kontekstā" paātrināšanas periods nav ilgs. Ar līdzīgām pasaciņām padomju propaganda baro darba ļaudis jau gandrīz septiņdesmit gadu. Lūk, kā raksturo tagadējo stāvokli tikai dažos vārdos kāds Latvijas strādnieks: ,,Reālu pārmaiņu ir ļoti maz. Grūtāk ir kļuvis strādāt. Jāstrādā daudz intensīvāk, arī kavēt darbu vairs nedrīkst. Jāatskaitās tagad pat par dažām nokavētām minūtēm. Toties algas drīzāk slīd uz leju nekā kāpj uz augšu, pretēji cenām. Veikalos preču vēl mazāk. Viselementārākās lietas ir kļuvušas par deficitu. Sadzīves pakalpojumos valda vēl lielāka nejēdzība." Komentāri teiktajam, kā saka, būtu lieki. Īss, kodolīgs Gorbačova jaunā laikmeta iznīcinošs raksturojums.

Apzīmējums ,,revolūcionārie pārkārtojumi", ko Gorbačovs pirmo reizi lietoja pagājušā gada septembrī, apmeklējot Kubaņu, samulsināja padomju ,,profesionālos marksistus", jo kāda tad vēl revolūcija var notikt padomju sabiedrībā. Revolūcijas notiek vispārējās krizes rezultātā. Samērā nesen tika strostotas padomju sabiedriskās zinātnes par atpalicību. Parādījās publikācijas, kur tika skaidrots, ka krizes, tiesa gan, ,,neļaundabīgas", var izpausties arī sociālisma apstākļos. Tādu izskaidrojumu dod arī Semjonovs. Lūk, tagadējā ,,perestroika" ir revolūcionāra nevis politiskajā, bet sociāli filozofiskajā nozīmē.

Semjonovs piemin arī Brežņeva valdīšanas gadus, bremzēšanas periodu, pēc tagadējās padomju klasifikācijas. Tad vairāk un vairāk cilvēku atrāvās no kollektīvas sociālistiskas ražošanas un sadales, ignorēja to un pat grāva. Tālāk citēsim interesantu faktu no Semjonova raksta: ,,Padomju tautsaimnieki 60. gados izstrādāja jēdzienu ,,racionāls budžets", pēc kuŗa katram darba ļaužu ģimenes loceklim mēnesī ir nepieciešams ienākums 100 rubļu apmērā. 1965.g. tikai 4 proc. no visiem iedzīvotājiem ienākumi uz katru ģimenes locekli bija pāri par 100 rubļiem, bet 1975. gadā jau 35 proc. Citiem vārdiem sakot, vairums ģimeņu valstī nevarēja nodrošināt iztiku ar darbu sabiedriskajā ražošanā."

Līdzīgā stilā Semjonovs izskaidro tā saucamo ,,demokratizāciju". Šeit gan viņš ir vairāk ortodoksāls, pastāvīgi citējot Ļeņinu. Tieši Ļeņina recepte par darba ļaužu pienākumu bez atlīdzības, pēc darba piedalīties sabiedriskajā darbā un veikt valsts uzdevumus ir pamatā tagadējam Gorbačova sauklim par demokratizāciju.

No tā izriet visas tagadējās akcijas par daudzmandātu vēlēšanām, vietējo padomju lomas aktīvizēšanu, uzņēmumu vadītāju vēlēšanām.

Pēc savas būtības šie jauninājumi nozīmē ikdienas atbildības sadalīšanu. Daļa no atbildības par neveiksmēm un kļūdām tagad gulsies uz darba ļaužu pleciem, bet lēmumu pieņemšanā, vispirms svarīgu un politisku lēmumu pieņemšanā viņiem tik un tā nebūs nekādu tiesību. Tas atgādina kādas ieslodzījuma nometnes priekšnieka pilnīgi atklātus un ciniskus vārdus: ,,Jums labāk jāstrādā, lai mēs labāk dzīvotu!"

Lasītāju vēstules

MŪSU TAGADNE UN PAGĀTNE

Jau trimdas sākuma gados mēs priecājāmies, ka mūsu jaunā paaudze svešumā centās iegūt akadēmisku izglītību. Vēlāk daudzos gadījumos mūsu akadēmiķi guva lieliskus panākumus.

Tagad mēs redzam, ka arī saimnieciskā nozarē daudziem mūsu tautiešiem labi veicies. Mums jau nu ir vairāki latviešu miljonāri. Iepriecina, ka šie ļaudis arī ievērojamus naudas līdzekļus ziedojuši latviešu nacionālpolitiskiem mērķiem — Latvijas brīvības atgūšanas darba sekmēšanai.

Neatkarīgās Latvijas laikā mums bija lieliski sasniegumi tautas izglītības, kultūras un mākslas laukā, bet mūsu saimnieciskie sasniegumi varēja būt labāki. Bija jau mūsu dzīves standarts augstāks nekā dažā citā Eiropas zemē, par Padomju savienību nemaz nerunājot.

Šis dzīves standarts varēja būt vēl augstāks. Latviešu lauksaimnieki gan daudz sasniedza, sacēla kooperātīvās pienotavas, kas ražoja sviestu un vēlākos gados arī sieru eksportam. Tāpat arī bekona eksports deva valstij daudz nepieciešamās ārzemju valūtas. Mūsu kokus eksportēja pa lielākai daļai nepārstrādātā veidā. Neradās mums tādi uzņēmīgi ļaudis, kas lieliskās Latvijas priedes pārstrādātu dažādos gatavos būvmateriālos ārzemju tirgum, kā, piemēram, ēku logus, durvis u.c. Tas sagādātu daudz darba mūsu ļaudīm un vairāk mums tik nepieciešamās ārzemju valūtas. Strādājot šeit trimdā būvniecībā, mēs redzam, ka dažādus izstrādātus būvmateriālus sūta pāri visam kontinentam no rietumu krasta. No Latvijas mūsu kokmateriāliem būtu bijis īsais un lētais jūras ceļš uz Vakareiropas tirgiem.

Līdzīgs stāvoklis bija arī ar mūsu liniem. Šie tiešām augstas kvalitātes Latvijas lauksaimniecības ražojumi, ko latviešu zemnieki ražoja kopš seniem laikiem, tika pārdoti ārzemēs nepārstrādātā veidā. Kādreiz piebaldzēni mājamatniecībā pārstrādāja linus ļoti labos un skaistos linu audumos. Veda pat pārdot uz Maskavu. Krievu bagātnieki labi samaksāja un prasīja: ,,Vai jums liela tā Piebalga?" Uz to piebaldzēni, atbildējuši: ,,Jūsu Maskavu varam mūsu kabatā ielikt." Latvijas laikā varēja izveidoties lieliska rūpniecības nozare, dodot cilvēkiem darbu. Par šiem izstrādājumiem ārzemēs labi samaksātu. Šeit dažos dārgos veikalos var atrast skaistus Īrijas linu audumus.

Daudzi Rīgas zēni sapņoja par braukšanu uz kuģiem, par jūrnieku darbu. Gaužam maz mums bija vērienīgu rēdeņu, kuģu īpašnieku. Varēja mācī-

(Turpinājums 19. lp.)

Raksti un apskati

AKADĒMISKĀ DZĪVE, 29. rakstu krājums, 1987, 120 lp.

Reizi gadā iznāk rakstu krājums Akadēmiskā dzīve ar interesantiem rakstiem ne tikai par akadēmiskiem tematiem, bet arī par vispārējām temām. Šī gada numurā ir divi raksti par latviešu studentiem pēc Otrā pasaules kara Vācijā.

Igauņu zinātnieks Elmars Jerveso raksta par Baltijas universitātes dibināšanas sarežģīto gaitu. Šī mācību iestāde starp 1945. un 1949. gadu sagādājusi studiju iespējas apmēram 2000 jauniešiem, kam kara darbība bija pārtraukusi iesāktās vai neuzsāktās studijas. Tur darbojās vairāk nekā 200 mācību spēki. Pirmā Baltijas tautu pārstāvju apspriede notikusi 1945. gada 26. septembrī Hamburgā. Galvenais sarunu vedējs bija prof. Fricis Gulbis. Jauno mācību iestādi neizdevās nodibināt pie Hamburgas universitātes, nevarēja dabūt arī sākumā apsolītās vācu apdrošināšanas sabiedrības telpas. Bija jādibina jauna universitāte, kur vairums studentu dzīvoja nometņu barakās vai DP nometnē Alsterdorfā.

Baltijas universitāte sāka darboties 1946. gada 14. martā. Apmēram puse visu studentu bija latvieši, trešdaļa lietuvieši, sestā daļa igauņi. Arī vairums mācībspēku bija latvieši.

Baltijas universitātes organizētājiem 1945. gada decembrī Militārā pārvalde uzticēja izvēlēties baltiešu studentus studijām vācu augstākajās mācību iestādēs. Baltijas valstu kvota bija 4 proc. no vācu studentiem, bet 6 proc. bija poļiem un pārējām tautībām. Apm. 550 baltiešu studenti varēja studēt 1945/46. gada ziemas sēmestrī vācu universitātēs.

Rakstam pievienoti vairāki uzņēmumi, akadēmisko amatu sadalījums un mācībspēku apzīmējumi, kā arī fakultāšu uzskaite. Universitātei tiesības piešķirt gradus, bet to varēja beigt arī bez gradiem. Mākslinieks Vilis Krūmiņš zīmējis Baltijas universitātes fakultāšu emblēmas.

Nodaļā par Akadēmisko organizāciju dzīvi ievietots Friča Bērziņa raksts par Latviešu studentu centrālās savienības 40 gadiem, kas radīta 1946. gada 5. un 6. jūnijā kongresā Minchenē, kur piedalījās delegāti no 7 universitātēm. Ceturtajā kongresā 1947. gadā Vircburgā bija pārstāvēta 21 studentu biedrība. Šinī kongresā par LSCS priekšsēdi ievēlēja Edgaru Andersonu, kas šos pienākumus pildīja četrus gadus. Tie bija darbīgākie gadi dažādos pasākumos un arī studentu skaits bija lielākais. Pēc tam sekoja izceļošana, kad latviešu studentu skaits krietni samazinājās, līdz 1951.gadā Vācijā bija vairs tikai 105 aktīvi latviešu studenti. Studentu pārstāvju kongresi notika arī vēlāk. Kā pēdējais rakstā atzīmēts 31. kongress 1975. gadā Čikagā. Rakstā atzīmēti arī dažādi pasākumi, kas darbojušies pie Studentu savienības.

Haralds Biezais aprakstījis profesora J. Endzelīna rakstu ar vācu okupācijas iestādēm. Materiāli atrasti Vācijas valsts archīva krājumos. Jau 1941. gada 15. septembrī Endzelīns rakstījis vācu drošības iestādēm vēstuli, lūdzot atļauju noturēt atklātas sēdes Rīgas latviešu biedrības valodniecības sekcijai latviešu valodas vārdnīcas sastādīšanas turpināšanai. Tomēr nozīmīgākais raksts ir Endzelīna ar roku rakstītie priekšlikumi vācu personvārdu rakstīšanai. Nevar rakstīt apostrofu pirms galotnes sveštvārdu rakstībā (kas būtu attiecināms arī uz tagadējo rakstību). Svarīgs ir arī Endzelīna raksts par vācu un latviešu pārvaldes iestāžu nosaukumu rakstību. Vācieši pa lielākai daļai pievienojušies valodnieka ieteikumiem, atskaitot dažus gadījumus. Endzelīns ieteicis vārda „Ostland" vietā lietot „Rītiene", bet ne „Austrumzeme". Sākumā valodnieks savu vārdu parakstījis bez latviskās galotnes, vēlāk pievienojis -s galotnē.

Indriķis Šterns apraksta latviešu amatus viduslaiku Rīgā. Viņš norāda, ka tikai 11 tīri vācu amati 14. un 15. gadsimtā ieguvuši Rīgā savas šrāgas jeb statūtus, bet kalēji, bārdziņi un pilsētas kalpotāji neliedza uzņemt nevācus par mācekļiem un brāļiem. Nodarbošanās vai amatiem, ko iemācās darot, mācekļa laiks nebija vajadzīgs, un tos pildīja latvieši. Bez tam latviešu kurpnieki, linu apstrādātāji, audēji un drēbju šuvēji vai rotas lietu kalēji varēja gatavot latviešiem dažādas nepieciešamās lietas. Latvieši negāja pie vācu meistariem. Darbojās jauktu tautu apvienības, pie kam vecākais latviešu un lībju amats bija zvejnieka. Bija arī linaudēju, krāvēju, liģeru, alus nesēju un daži citi amati.

Interesants raksts ir Jānim Mangulim — „Cīņa ap dzelzs aizkaru ASV tiesās turpinās". Tur autors apskata dažādus mantošanas lietu izkārtojumus, kas pa lielākai daļai beigušies par labu trimdiniekiem.

Alfreds V. Tauriņš raksta par penicilīnu, kas atrasts jau 1928. gadā, bet slimību ārstēšanā to sāka lietot tikai desmit gadus vēlāk. Izabella Cielēna raksta par eksila temu Albēra Kami literāros darbos; par veclatviešu dzīvi Mineapolē šī gadsimta pirmajos 40 gados raksta Andris Straumanis, par Cesvaines skolām Jānis Āboliņš.

Rūta Kupce apskatījusi Čikagas latviešu biedrības bibliotēku, kur ap 4600 sējumu, bet 152 lasītāji. Bibliotēkā pavisam 20 nozaru; starp grāmatām, žurnāliem un laikrakstiem arī daži ļoti veci izdevumi.

Izdevuma noslēguma daļās apskati, akadēmisko organizāciju dzīve, atceres, pa panākumu tekām, mūžībā aizgājušie un redakcijas ziņojumi.

Akadēmiskās Dzīves cena vēl vienmēr 5 dolari kā ASV, tā Kanadas valūtā. **V. Irbe**

Daļa no Saules jostas ansambļa dalībniekiem Čāpiņa Jāņa precībās pie slavenā Sidnejas opera nama un tilta.

Kapitāldarbs atkārtotā izdevumā

LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS, Imanta apgāds, 12 sējumi, Jāņa Zītara grāmatnīca, Hayward, California.

Ziemeļkalifornijā Jānis Zītars ilgus gadus ir rūpējies, lai tautiešu mājās netrūktu latviešu grāmatas, rotas un skaņu plates. Starplaikos Zītars ir bijis nevien tirgotājs, bet arī grāmatu izdevējs. Reiz viņš izdeva pat kādu Jaunsudrabiņa noveli un vairākas liela formāta bērnu grāmatas ar grafiķa Anša Bērziņa ilustrācijām, bet beidzamos gados pārspiedis pa jaunu ļoti vajadzīgas vārdnīcas. Tagad, jaunā iespiedumā parādās mūsu tautas dziesmas, t.s. Imantas (apgāda) izdevums, ko pazīst pat Latvijā, kur tas nodēvēts par Kopenhagenas izdevumu.

Kā apgādnieks, Zītars šķiet vienmēr vadījies no apsvērumiem sagādāt vērtīgas grāmatas, tādas, kuŗas vairāk nav atrodamas grāmatu tirgotāju plauktos, bet pēc kuŗām vēl ir pieprasījums. Arī šoreiz, pārspiežot Imantas no 1952. līdz 1956. gadam izdotās Latviešu tautas dziesmas divpadsmit sējumus Zītars, riskējot personīgus līdzekļus, ir pierādījis, ka šāds kapitāldarbs pat trimdas apstākļos var pieredzēt atkārtotus izdevumus. No visiem latvju dainu izdevumiem, atskaitot Krišjāņa Barona orģinālizdevumu, kas iznācis divos iespiedumos un viņa sastādīto izlasi skolām, divos sējumos, kas pieredzēja vairākus izdevumus Latvijas laikā un vienu trimdā (J. Kadiļa apgādā), šis ir pirmais daudzsējumu tautas dziesmu krājums, kas iznācis otrā izdevumā. Lasītājiem, kuŗiem vēl nav šis mūsu nacionālās kultūras un literatūras stūrakmenis, šī varbūt ir beidzamā iespēja to iegādāties. Šī izdevuma nozīme nākotnē vēl pieaugs.

No populārzinātniskā viedokļa, šķiet, vēl arvien, nozīmīgi būtu izdot paša Krišjāņa Barona sakārtoto sešu sējumu jaunu izdevumu, latīņu burtiem, jo līdzšinējie divi izdevumi ir vecā ortografija, gotu burtiem. Kam būtu laiks un līdzekļi šādu monumentālu darbu veikt? Varbūt, arī šeit nāks palīgā dators? Barona dainu sējumos ir saglabāts valodas, dialektu un intonācijas īpatnības un valodas archaismi, kuŗi E. Hauzenbergas-Šturmas rediģētajā Imantas izdevumā vairs nav atrodami. Tos iepazīt būtu lietderīgi mūsu dzejniekiem, rakstniekiem un arī zinātniekiem ārzemēs. Neapšaubāmi, Zītars par jaunu ir iespiedis mūsu tautas dziesmu populārizvedumu, kas ļoti sekmīgi piemērots trimdas lasītāju un arī jaunatnes interesēm. Imantas izdevumā, uzņemta arī laba daļa vēlākos gados folkloristu savāktās un prof. P. Šmita rediģētās pamatdziesmas un varianti, kuŗi Barona dainu sējumos vēl neparādījās, un tika izdoti četros sējumos, no 1936. līdz 1939. gadam.

Zītara izdevums saglabā grāmatu sākotnējo, vienkārši aturīgo apdari. Katrs sējums ap 450 lpp. iesiets pelēkos audekla veida vākos. Grāmatām ir ērts formāts un tipografija apmierinoša. Visas ilustrācijas un pielikumi, arī tie, kas oriģinālizdevumā bija krāsās, tagad ir meln-baltā iespiedumā.

Grāmatu tekstā jeb iekārtojumā nekādi pārkārtojumi jeb papildinājumi nav izdarīti. Sākotnējā izdevuma redaktori bija A. Švābe, K. Straubergs un E. Hauzenberga-Šturma. Atsevišķus apcerējumus un esejas rakstījuši tādas autoritātes kā L. Adamovičs, L. Bērziņš, V. Dārziņš, V. Ģinters, E. Hauzenberga-Šturma, L. Krastiņa-Jēruma, P. Kundziņš, J. Rudzītis, J. Straubergs, K. Straubergs, V. Strēlerte, A. Švābe, J. Vārsbergs.

Tautas dziesmām uzrādītas arī uzrakstīšanas vietas, kas atrodamas topografiskā rādītājā, pirmā sējuma beigās. Vietu rādītājs palīdz labāk izprast jēdzienu, vārdu un lietu izplatību.

Zītara jaunā izdevuma metiens ir tikai pāris simts eksemplāri. Līdz šim iznākuši jau pirmie desmit sējumi. Mūsu folkloras popularizēšanā šim pasākumam ir liela nozīme.

Gvīdo Augusts

Marija Urnežus-Lamberga

Dievmāte ielas malā

Garā vēl dzimtenes dievnamus redzu,
Mēmi, kas apsūdzot gruvešos drūp,
Lūgšanu savu kā sveci kad dedzu
Mātei uz ielas, kur putekļi kūp.

Gaismā tu stāvi, viss aizplūst tev garām:
Mūži un likteņi, verdzības jūgs.
Spēka pār tevi vairs nav zemes varām,
Mātes sirds vienmēr par cietējiem lūgs.

Klusumu meklējot sevī un gaismu,
Satiku tevi un apstājos iet.
Sāpes visrūgtākās nesi un baismu,
Godība tava nu mūžībā zied.

Bēgli no uguns un asiņu posta
Iznāc tu saņemt kā svētīta osta.

Vilis Hāzners

Tā lieta neiet

PĀRKĀRTOŠANĀS PILNĪGA NEVEIKSME LATVIJĀ. LATVIJAS CENTRĀLĀS STATISTIKAS PĀRVALDES ZIŅOJUMS PAR EKONOMISKĀS UN SOCIĀLĀS ATTĪSTĪBAS VALSTS PLĀNA REZULTĀTIEM 1987. GADA PIRMAJĀ CETURKSNĪ

Šādus statistiskās pārvaldes ziņojumus Latvijā pārtrauca publicēt pirms apm. diviem gadiem, īsi pēc Borisa Pugo nākšanas Latvijas KP CK pirmā sekretāra amatā. Boriss Pugo deva rīkojumu šādus plānus vairs pagaidam nepublicēt, jo tie neatbilstot patiesībai, esot ,,uzfrizēti'', ar daudz pierakstījumiem un citiem viltojumiem un neatbilstot pat 50 procentīgi īstajam stāvoklim. Laiku pa laikam tomēr īsas statistikas ziņas dažādās publikācijās parādījās it sevišķi šī gada sākumā, kopš bija sākta iedzīvināt Gorbačova ,,pārkārtošanās'', lai spētu tās panākumiem izsekot. Šī gada pirmie divi mēneši — janvāris un februāris — liecināja, ka pārkārtošanās programma Latvijā neveicas un jāpieņem, ka šī gada ceturkšņa publicētā statistika tika publicēta ar Borisa Pugo svētību, lai būtu arī tautai redzams, kā šī Maskavas programma Latvijā tiek iedzīvināta, un tā mudinātu visu tautu labāk un vairāk strādāt, lai Gorbačova plāni tiktu izpildīti.

Jāpiezīmē, ka šo programmu Latvijā uzņēma ar zināmu labvēlīgu atsaucību un Pugo — Latvijas diktātors — to pilnībā atbalstīja, ko arī liecināja Latvijas KP CK iepriekšējā plēnumā sniegtais negātīvais vērtējums par pirmo divu mēnešu rezultātiem, kā arī Gorbačova sirsnīgā uzņemšana Latvijā februāra apmeklējuma laikā un Pugo izrādītā uzticība Maskavai.

Ar visu šo tautas labvēlīgo atsaucību un Pugo lielajām pūlēm plāna iedzīvināšanā Latvijā, tas piedzīvojis negaidītu neveiksmi, kā tc liecina 30. aprīlī publicētais gada ceturkšņa plāna izpildīšanās pārskats. Tam likts virsraksts Vairāk iniciātīvas, organizētības un disciplīnas, un ar virsrakstu saistītie notikumi tā publicēšanas laikā.

Pārkārtošanās prasības, pirmkārt, bija uzlabot tautas dzīves standartu un otrkārt — t.s. demokratizēšanos komūnistiskās partijas vadībā.

Publicētie pārskati runā vienīgi par dzīves standarta resp. ekonomiskām un sociālām prasībām, kāpēc arī vispirms pakavēsimies pie tām.

Centrālās statistikas pārskats šoreiz ir diezgan plašs un skaļ visu saimniecisko un sociālo dzīves nozaru darbību. Atstāstīt visu pārskata nodaļu saturu būtu prasīts par daudz, īsā apskatā pat neiespējami to veikt, tāpēc minēsim interesantākās ziņas konspektīvi, lietojot vienīgi paša pārskata citātus.

Runājot par tautas saimniecības attīstības vispārējiem rādītājiem, pārskatā tiek minēts, ka ,,plāna uzdevumi daudzos rādītājos nav izpildīti sakarā ar trūkumiem organizātoriskajā un saimnieciskajā vadībā, kā arī vairāku nozaru uzņēmumu un apvienību vājo sagatavotību ziemas apstākļiem un pieaugušajām prasībām''. Pārskatā uzrādītie skaitļi pārskatāmi arī apstiprina šī konstatējuma pareizumu.

Sabiedriskās ražošanas intensifikācijā gan ieguldīts daudz jaunu līdzekļu, bet ,,atsevišķas ministrijas un resori, kā arī uzņēmumi un organizācijas pilnā apjomā neizpildīja zinātnes un technikas attīstības plānus... daži uzņēmumi nebija pietiekami sagatavojušies darbam apstākļos, kad strādā valsts pieņemšana (tas bija jauns ievedums 29 rūpniecības apvienībās un uzņēmumos, VH) un tiek izvirzītas paaugstinātas prasības technoloģiskās disciplīnas ievērošanas un produkcijas kvalitātes ziņā''.

Tālāk minēts, ka ,,vienlaikus atsevišķi uzņēmumi un organizācijas pieļāva noteikto kurināma un enerģijas avotu normu patēriņu. Nepietiekami tika izmantotas otrreizējās izejvietas.'' Kopš šī gada sākuma visas saimniecisko pasākumu iestādes gan strādājot jaunajos saimnieciskajos apstākļos, bet ,,pirmajā ceturksnī vairāki rūpniecības uzņēmumi, kas strādā pusfinancēšanas apstākļos, neizpildīja peļņas plānu, pieļāva produkcijas pašizmaksas sadārdzināšanos un neievēroja līgumsaistības''.

(Te nu bija! VH)

,,Materiālās ražošanas attīstību *rūpniecībā* raksturo tas, ka paredzētais pieaugums 3,4% apmērā pieaudzis tikai par 2,6% Rūpnieciskā ražošanā atpalikušas visas lielākās Latvijas rūpniecības, līdz ar to plānu nav izpildījusi visa rūpniecība. Četrās lielākās rūpniecībās Radiotechnika, Komutātors, Vagonu rūpnīcā un Liepājas lauksaimniecības mašīnu rūpnīcā martā pat atpalikšana palielinājusies! Piegādes līgumsaistības izpildījušas tikai 81% uzņēmumu. Šis plāns ir zemāks nekā 1986. gada pirmajā gada ceturksnī... Visi mašīnbūves kompleksa uzņēmumi nav izpildījuši produkcijas piegādes līgumsaistības. Ķīmisko tautas patēriņa preču ražošanas apvienība, salīdzinot ar plānu, palikusi parādā 18 tonnas sintētisko sveķu un plastisko masu, lauku un krāsu rūpnīca — 257 tonnas sintētisko sveķu un plastisko masu, Latvijas celulozes un papīra rūpniecības uzņēmumi — 2,1 tūkstoš to papīra, Bolderājas koksnes pārstrādes kombināts — 286 tūktoš nosacīto kv. m. kokšķiedras plašu. Neviens no šiem uzņēmumiem nav izpildījis produkcijas piegādes saistības. Būvmateriālu rūpniecības ministrija (salīdzinājumā ar plānu) palikusi parādā 1,7 milj. kieģeļu.

Kaut pirmajā gada ceturksnī nepārtikas tautas patēriņa preču saražots par vairāk nekā milj. rubļiem, tomēr tas ir mazāk par noteikto uzdevumu. Kultūrpreču sadzīves un saimniecības preču saražots par 22 milj. rubļu mazāk (salīdzinājumā ar plānu), tai skaitā mašīnbūves uzņēmumos par 17 milj. rubļu, ķīmijas un mežsaimniecības — Par 7 milj. rubļu mazāk. Vieglās rūpniecības ministrija nav piegādājusi preces pēc līgumiem par 13 milj. rbļ. Nav izpildīts vilnas un zīda audumu, trikotāžu izstrādājumu, apavu, radio aparātu un mēbeļu ražošanas plāns.

Lauksaimniecībā plāns gaļas un piena produktu, arī olu piegādē Vissavienības fondam izpildīts (kaut pašiem šo produktu trūkst, VH).

Pirmajā gada ceturksnī pieļauta lopu un putnu iepirkumu samazināšanās Jelgavas, Liepājas un Saldus rajona saimniecībās, piena iepirkuma samazināšanās Daugavpils, Jēkabpils un Preiļu rajonā.

Nepietiekami izmanto personisko palīgsaimniecību iespējas. Ievērojami samazinājušies iepirkumi no iedzīvotājiem Saldus, Liepājas, Kuldīgas, Preiļu, Ludzas, Ventspils, Gulbenes un Madonas rajonā. Olu ražošana visur samazinājusies.

Lopu skaits gan esot (salīdzinājumā ar šādu pašu laiku pag. gadā) palielinājies: govju par seši tūkstoši, cūku par tūkstoti un aitu par seši tūkstoši, bet putnu skaits par 82 tūkstošiem, toties pieaudzis nobeigušos lopu skaits, pie kam nobeigušos lielopu vairāk bijis Gulbenes, Krāslavas un Ludzas rajonu saimniecībās, bet cūku — Talsu, Saldus un Bauskas rajonu saimniecībās, aitu — Ludzas, Krāslavas, Stučkas un Liepājas rajonu saimniecībās.

Kaut pavasaŗa sējas darbi tuvojoties nobeigumam, tomēr sakarā ar lauksaimniecības mašīnu remontiem visur strādāts nepietiekamos tempos, piem., Alūksnes, Dobeles, Limbāžu, Ludzas un Cēsu rajonā technikas gatavības līmenis bijis zemāks par caurmēra līmeni republikā.

Kapitālā celtniecībā, kaut tajā ieguldīts no jauna 231 milj. rubļu, valsts plānā bijuši trūkumi un pamatfondu nodošanā plāns izpildīts tikai 99,3% apmērā. Šo nodošanu neizpildīja daudzas ministrijas un komitejas, kā arī citas iestādes. Pirmajā gada ceturksnī nodošana ekspluatācijā sastādīja vienīgi 12% no gada plāna.

Kaut celtniecības komplekss visumā izpildīts, tomēr noteikto darba apjomu neizpildīja Daugavpils HES celtniecības pārvalde, ceļu būvniecības trests, Baltijas hidrotechniskās celtniecības un montāžas darbu trests, kā arī vietējās rūpniecības ministrijas celtniecības un montāžas darbu pārvalde.

Lāga neskan transporta un sakaru statistiskie dati: visu koplietošanas transporta veidu kravu apgrozījums samazinājies par 6%. Baltijas dzelzceļu nodaļas, kas atrodas Latvijas teritorijā, pieļāvušas atpalikšanu kravu nosūtīšanas plāna izpildē par 424 tūkstošiem tonnu. Netika izpildīts kokmateriālu kravas un melno metallu nosūtīšanas plāns. Pasliktinājusies ritošā sastāva izmantošana, nav novērsta vilcienu kustības grafiku pārkāpšana. Rīgas nodaļā pēc saraksta braucis 71% preču vilcienu, bet Daugavpils nodaļā — 77% preču vilcienu. Kaut citas transporta nozares plānus izpildījušas, tomēr pasliktinājusies kravas autoparka izmantošana un palielinājies esošo mašīnu dīkstāvju un tukšbraucienu īpatsvars.

Runājot par sociālo attīstību un tautas dzīves līmeņa celšanu, statistiskās pārvaldes pārskats liecina, kā strādnieku un kalpotāju vidējā alga tagad ir 201 rublis mēnesī vai par 4 rbļ. vairāk nekā pagājušā gadā šādā pašā laikā. Kolchoznieku algas esot cēlušās par 5%. Kopā ar dažādām izmaksām no sabiedriskiem patēriņu fondiem tomēr strādnieku un kalpotāju vidējo algu mēnesī varot uzskatīt par 291 rubli lielu.

Iedzīvotāju nodrošināšana ar precēm un pakalpojumiem visumā nav vēl nodrošināta.

Vēl arvien ir pārtraukumi tirdzniecībā ar gaļu un desām. Pilnā mērā netiek apmierināts pieprasījums pēc daudziem apavu, apģērbu un trikotāžas izstrādājumu veidiem, kā arī pēc īpaši modernām precēm. Neritmiski notiek nepārtikas preču piegāde tirdzniecības tīklam. Tas nepamatoti rada rindas un zemu tirdznieciskās apkalpošanas līmeni.

Lietošanā nodots tikai viens bērnu dārzs ar 140 vietām, kaut citādi celtniecības plāni esot izpildīti.

(Turpinājums 5 lp.)

Sievietēm perestroika paver jaunus darba apvāršņus. Uzņēmumā sievietes izejamā dienā uzpoš Rīgā ietves pie Ļeņina pieminekļa.

Vanagu Kārlis

Jūnijs — mūsu sāpju un bēdu mēnesis

Ja ALA apgabalu vadītāji būtu apzinājuši, kādos viņu darbības loka latviešu trimdas ciemu un pagastu maija mēneša saietos pieminēja Kurzemes cietokšņa traģiskās sāpju dienas, atklātos, ka daudzās vietās tas netika darīts!

Centrālajai vadībai bija piemirsies laikus mudināt, norādīt un dot programmu metus. Joprojām mums ASV trūkst pa apgabaliem centrālizētas pārraudzības, koordinācijas, vadības un atskaites, kam gan tā nevajadzētu būt. Cerēsim, ka nākotnē būs lielāka vienība un tā tiks atzīmēta vai pieminēta visur, kur vien mīt kāds latviešu asiņu tēvzemes bārenis! Nožēlojami, ja tas tā nebūtu! *„Šai dienā nerunā nekā, vien raugies sarkanbaltā karogā un Dievu lūdz, lai Latviju Viņš svētī!"* (V. Pelēcis).

* * *

Ir kāda ziņa, kas liek mums nosarkt: Helsinki-86 grupas drosminieki Liepājā bija piesardzīgi no čekas dzirdīgajām ausīm, no mutes mutē pa nebrīvo latvju saziņdienesta ķēdi palaiduši aicinājumu visiem latvjiem tēvzemē 14.jūnijā pie-

Tā lieta...

(Turpinājums no 4. lp.)

Tautas saimniecībā strādājot 1.236.000 strādnieku un kalpotāju, t.i. par vienu tūkstoti cilvēku airāk nekā šādā pašā laikā pag. gadā. 119.000 cilvēku strādājot kolchoznieku sabiedriskā saimniecībā.

Tāds īsumā skan statistiskās pārvaldes ziņojums. Kaut jācer, ka šoreiz tam vajadzētu būt pareizākam nekā agrākiem ziņojumiem, tomēr lielas uzticības nav, kaut apliecinājums, ka tautas saimniecībā nodarbināto skaits esot tikai par tūkstoti lielāks nekā pag. gadā šādā laikā.

Kur tad palika tūkstoši uz Latviju evakuētie Černobilas iedzīvotāji? Arī citi ziņu avoti nav tik viegli pārbaudāmi. Lai būtu kā būdams, šis statistiskās pārvaldes ziņojums ir pamats tālākām analizēm, kādas ir satraukušas visu Latvijas KP CK vadību, jo tieši uz šo minēto ziņu pamata dibinājās partijas vadības 25. aprīlī Rīgā sasauktais CK plēnums. Tas notika piecas dienas pirms šī statistiskās pārvaldes ziņojuma publicēšanas, kura saturs gan CK bija jau iepriekš zināms ar savā darba kārtībā uzņemtu tikai vienu jautājumu: „Par trūkumiem republikas ekonomiskās un sociālās attīstības plāna izpildes darbā 1987. gada pirmajā ceturksnī un partijas organizāciju uzdevumiem pieļautās atpalikšanas likvidēšanu".

stāt vienu minūti ikdienas gaitās un brītiņu padomāt par biedinošajiem 1941.g. jūnija notikumiem Latvijā, tāpat norisēm pirms tam, kas nevarīgo „tautas vienību" noveda maskaviešu verdzībā.

Kālab brīvajā pasaulē neatskanēja laikus dots aicinājums 14. jūnijā ģimenēs pieminēt viņu dienu un arī šodienas mocekļus? Kālab mēs necildinām kā varoņus tos, kas tēvzemē, čekas rokas dzelžu neiebiedēti, organizē piemiņas ziedus Tēvzemei un Brīvībai, bet par varoņiem neapnicīgi mēnešiem ilgi daudzinām iebiedētos ALA stipendiātus, kas baudīja ASV pilsoņa statusa aizsardzību Šatakvas sagaitas laikā Rīgā, bet baidījās Brīvības pieminekli pagodināt? Rodas šaubas, vai tiem, kas šādu nostāju pašapmierinātībā cildina kā „varenu cīnīšanos", varam ticēt arī citās pašuzslavas izdarībās...

* * *

Ņujorkas intellektuāļu saimē rosīgā Dagnija Igale dusmīga, ka Rīgas korim nav norīkota Karnegi zāle, piemin maiņu mūsu nacionālpolītiskajos ieskatos. Ja kādreiz šķitis, ka jebkāda sadarbība ar Padomju Latviju reizē nozīmē arī sadarbību ar Padomju savienību un ir nodevība, tagad jau „viss esot citādi". Tēvzemē piedzimušajām divām paaudzēm tur jādzīvo zem kompromisa. Zināms *kompromiss* esot jāpieņem arī brīvajiem latvjiem!

Bet vai tas nav tas, ko vēlas Gorbačovs, lai mēs nomierināmies un apmierināmies, ka „Padomju Latvija ir organiska, likumīga un neatdalāma PSRS sastāvdaļa" (19. februāŗa runa Rīgā) un ka „jāapklusina nacionālistiskās tendences" (G. runa 21. febr. Tallinā)? Kompromiss: jūs te atmetiet savu politisko, antikomūnistisko propagandu, mēs jums par to bagātīgi dosim latvisko kultūru, lai jūs nepazustu pasaules klaidā.

Vientiesīga ir doma, ka pa „sadraudzības tiltiem" čeka tad mums atļaus izklāstīt sābriem tēvzemē nacionālismu un iekvēlināt tur kādu tautisku zemdegu! Patrioti viņā pusē neprasa „kompromisu", bet gan, lai Gorbačovs piekrīt, ka Apvienotās Nācijas ierīko okupētajās Baltijas valstīs pārstāvības, kas izkārtotu šo „padomju republiku" izstāšanos no PS (Helsinku-86 grupas prasība!).

Vērosim „kompromisa iedīgļus" jūnija beigās, kad šeit viesosies ar dziesmām maskaviešu atsūtītais „Padomju Latvijas" koris Ave Sol (gan čekas atsijātā sastāvā). Kā nu viss risināsies 27. jūnijā Bostonā, kā tur bostonietis A. Lambergs tad nu iedzīvinās savas ALA kongresā Čikagā izteiktās „tiltu celšanas" stratēģiskās atziņas: „Iepazīstināt šeit atbraukušos okupētās Latvijas kultūras veidotājus *ar mūsu brīvības centieniem! Ir svarīgi, lai tie aizvestu mājās mūsu brīvības vēsti!"*

Bostoniešu praktiskie piemēri, kā to panākt un izdarīt — puķu vietā koristiem un Kokaram pasniegt Brīvās Latvijas karodziņus, izpētīt, kādi KGB ziņotāji ar terroru izraudzīti koristu vidū, kas tad „neitrālizējami" u.t.t.) ir pretrunīgi un debatējami.

Kad čekas sūtītie koristi būs aizbraukuši, redzēsim, kam pārskološanā radusies zila acs — vai ALAi vai Kokaram.

* * *

Augusta pēdējā nedēļā Šatakvā (Chautauqua Lake, Nujorkas pavalstī, starp Džēmstaunu un Ēri ezeru), Šatakvas un Eizenhauera sabiedriskie institūti ciešā sadarbībā ar PSRS-ASV draugu biedrību Maskavā rīko turpinājumu Rīgas Jūrmalā notikušajai amerikāņu un padomju pilsoņu domu izmaiņai, lai iesākto sadarbības ceļu paplašinātu un bruģētu. Maskaviešiem viņu kadru saraksti jau gatavi un klusītiņām vien noris to instruēšana sociālistiskā dialektikā. Diemžēl, vēl nav ziņu, vai latvieši polītisko cīņu, ko tā pabailīgi iesākām psiholoģiskā čekas terrorā krievu okupētajā tēvzemē, turpinās un stingrāk iedzīvinās, izvēršot to iespaidīgā kopējā baltiešu akcijā. Mūsu „modrie un ciešie" sakari šajā jomā ir tik lielisk, ka ziņu par „ASV un PSRS sabiedrības dialogu turpināšanu" augustā Šatakvā nesaņēmām nedz no Šatakvas viceprezidenta Džoņa Valeka, nedz Suzannas Eizenhauera, bet to izlasījām Rīgas KP avīzē Cīņa.

Ja tik svarīga vēsts jāsaņem no ienaidnieka avotiem, kur tad mūsu cīņas stāba „izlūkdienests"? Tā kā 23. augustā, Šatakvas „sadarbības konferences" atklāšanas dienā, mūsu tautieši Kanadā organizē plašāka apjoma „Melnās lentes dienu", atgādinot maskaviešu-hitleriešu nelietīgo sazvērestību Baltijas valstu iznīcināšanai, vai tad nebūtu iespējams noorganizēt no tuvējās Kanadas kādu dusmīgu balsu pacelšanu pie konferences ārdurvīm, ja mums te pašiem tā kā „neērti" organizēt kādas demonstrācijas pret smadzeņmazgātājiem no Maskavas?

* * *

Ko nu mēs teiksim? Kerbekas ciema kapsētu (Vācijā), kur apglabāts Jānis Jaunsudrabiņš, paredzēts līdz 2.000 gadam likvidēt. „Kultūrkomiteja" Rīgā jau risina domu par Jaunsudrabiņa pīšļu pārvešanu „uz mājām" — uz Neretu! Tam esot piekritis arī Neretas ciema „izpildkomitejas" priekšsēdis Tālis Zālītis. Vai mums nevajadzētu noskaidrot Kerbekas kapsētas tuvāko gadu likteņi un padomāt par Baltās grāmatas tēva pārvešanu uz Minsteres kapiem, kur zem baltiem bērziem jau atdusas kanaku tēvs plkv. Janums? Kas to paveiks?

* * *

Dzīves gudrība, ka neviens nespēj pārgrozīt notikušo, neattiecas uz pagātnes aprakstītājiem. Sekas: arī mūsu pašu vēsture ir visai „bagāta" ar sagrozītiem, arī apzināti nokluse-tiem faktiem. Dilemma: vai ir vērts tagad urķēties un skaidroties par norisēm, kas tautas atmiņā iesakņojušās kā patiesībai atbilstošas? Vieni saka: Mierā lai pagātne dus! Tagadējai paaudzei patiesība vienaldzīga! Citi atkal domā, ka pēc pusgadsimteņa droši vajadzētu noskaidrot kļūdīšanos vai aplamības, jo pēc tik ilga laika patiesības atklāsme nevienam vairs „pāri nenodarītu", neaizvainotu, nepazemi-nātu.

Ja nu vairākuma atziņa būtu, ka vēl dzīvo seno notikumu laika biedru pienākums tomēr būtu pacelt patiesības plīvuru, tad „noskaidrošanos" gan vajadzētu paveikt akadēmiskā garā, to uzņemoties, piemēram, vai nu LAMZA Vēstures sekcijai, prof. E. Dunsdorfa archīvam, Latviešu juristu biedrībai, v.c. respektējamai un objektīvai trimdas institūcijai, kas tad mēģinātu

(Turpinājums 10. lp.)

KULTŪRAS FONDA PAZIŅOJUMS

Darbi godalgošanai iesniedzami līdz š.g. 15. jūlijam.

PBLA Kultūras fonds aicina grāmatu izdevējus, autorus daiļliterātūrā un zinātnēs un komponistus, kā arī ieinteresētas personas vai organizācijas, kas ir ieskatos, ka viņu darbi ir cienīgi saņemt KF apbalvojumu, iesniegt motīvētu ierosinājumu KF valdei ne vēlāk kā līdz 15. jūlijam.

Rakstniecības nozarē vēlams darbus, kas izdoti pēdējos divos gados, iesniegt piecos eksemplāros, bet ne mazāk kā divos, lai visiem nozares referentiem laikus būtu iespējams iepazīties ar tiem.

Skaņu mākslā, vokālajā vai instrumentālajā nozarē darbiem jābūt divos iepriekšējos kalendāra gados publicētiem vai pirmo reizi publiski atskaņotiem. Var arī ierosināt godalgot skaņu vai teātŗa mākslās izcilus veikumus, kas notikuši divu iepriekšējo gadu laikā. Zinātniskie darbi humānitāro un sociālo zinātņu vai technisko un dabas zinātņu laukā var būt uzrakstīti svešvalodās, bet tādā gadījumā jāpievieno īss atstāstījums latviešu valodā. Pirmā vietā ierindojami pētījumi par Latviju un latviešu kultūru.

Kr. Barona prēmiju piešķiŗ par kultūrvēsturiskiem darbiem vai izciliem sasniegumiem paidagoģijā un jaunatnes audzināšanas darbā.

Rakstniecības, mūzikas, preses, humānitāro un sociālo zinātņu un technisko un dabas zinātņu, paidagoģijas un teātŗa mākslas nozaŗu vadītāji korespondences ceļā vienojas ar referentiem par ieteikumu KF apbalvojumam. Tēlotājas un daiļamatniecības mākslas darbus godalgošanai izrauga speciālas žūriju komisijas PBLA KF rīkotajās izstādēs.

PBLA KF piešķiŗ goda balvas, goda diplomus, Kr. Barona prēmijas un atzinības rakstus, sakarā ar KF noteikumiem, vadoties no darba kvalitātes attiecīgas nozares vadītāja un referentu atzinumā vai žūrijas komisijas vērtējumā. Noteikumi paredz, ka viena autora darbus vai veikumus tanī pašā nozarē nevar godalgot agrāk kā pēc pieciem gadiem, bet otru naudas balvu citā nozarē var piešķirt pēc trim gadiem.

Darbi iesūtāmi līdz š.g. 15. jūlijam nozaŗu vadītājiem uz sekojošām adresēm:

Humānitāro un sociālo zinātņu nozarē:	**Dr. Pēteris Norvilis** 2475-11 Southern Blvd., Apt. 11H Bronx, NY 10458 U.S.A.
Mūzikas nozarē:	**Dr. Ingrīda Gūtberga** 11 Dane Street Jamaica Plain, MA 02130 U.S.A.
Paidagoģijas nozare:	**Mrs. Aija Zichmane** 1204 Garthdale Court Oakville, Ontario, Canada L6H 2M2
Preses nozare:	**A. Zariņš** 16 Ferntree Road Engdine, NSW 2233 Australia
Rakstniecības nozare:	**Ojārs Jēgens** 534 W. Belmont Avenue Chicago, IL 60657 U.S.A.
Teātŗa mākslas nozare:	**I. Sveilis** 28 Robb Street Revesby, NSW 2212 Australia
Tautas un mākslas deju noz.:	**Mrs. Zaiga Klīmane** 32 Pine Ridge Road Poughkeepsie, NY 12603 U.S.A.
Technisko un dabas zinātņu nozare:	**Dr. Ernests Reinbergs** 32 Hales Crescent Guelph, Ontario Canada NIG 6P1

Piesūtītos darbus pēc izvērtēšanas PBLA KF nodod Latviešu institūtam vai archīvam, ja nav pievienots norādījums par atpakaļsūtīšanu.

Līdzekļu pieprasījumi Kultūras fondam iesūtāmi līdz š.g. 15. augustam PBLA KF valdes priekšsēdim T. Bērziņam, 925 Sunstone Lane, Kennett Square, PA 19348, U.S.A.

Anšlavs Eglītis

Manekēns

(Mannequin, The Cannon Group Inc.)

Romantiski noskaņots jauneklis kavējas pie lepna veikala skatloga un vēro pievilcīgu manekenu — drēbju lelli... Naktīs, kad „darba stundas" beigušās un neviens viņus neredz, lelle atdzīvojas... Ja luga Ferdinands un Sibila, ar ko Palisādu drāmatiskā kopa apceļoja latviešu centrus ASV un Kanadā, nebūtu uzrakstīta jau pirms 25 gadiem, varētu teikt, ka tās ideja aizgūta no šīs filmas. — Bet — vai nav iespējama otrāda norise, ka filmas ideja aizgūta no lugas? Teorētiski tas ir iespējams. Karbondāles universitātes drāmas departaments prof. A. Straumaņa vadībā iespēlēja šo lugu angļu valodā videolentē. Lugu izrādīja Čikagas un dažās citās Illinojas pavalsts televīzijas stacijās un, lai uztvertu ideju, pietiek ar vienu ātru acu uzmetienu. Bet praktiski šāda lieta maz ticama.

Jau sengrieķu tēlnieks Pigmaleons atdzīvināja paša veidotas skaistules tēlu. E.T.A. Hofmans kļuva slavens ar nostāstiem par atdzīvinātām lellēm; populārajā baletā Riekstkodis lelles jau virpuļo un dejo. Kāpēc lai mūsu dienās neatdzīvotos skaisti apģērbta lelle lielveikala logā? Filmas režisors un scenārists Maikels gotlībs liecina, ka filmas ideja ienākusi viņam prātā, skatoties Ņujorkas Piektās avēnijas universālveikala skatlogā.

Kamēr skatuves lugai jāpietiek ar pāris dekorācijām un nedaudz personām, lai aizpildītu parastā pusotras stundas garuma filmu, lelles temats spēcīgi sakuplināts. Filmā darbojas vairāk nekā 30 runājošas personas un krietns bars statistu. Uz izrādes beigām sakāpināta .īsti akrobātiska darbība: neiztrūkstošā skriešana, bēgšana, ķeršana, kūleņošana, kuŗā piedalās 18 veiklākie Holivudas triku meistari un meistarienes (stunt men). Bez tam lellei piedēvēta vēl pamatīga vēsture, meklējot tās sākumus senajā Ēģiptē, kur kāda kaira ēģiptiete nevēlas precēt vecāku izraudzītu, nemīlamu vīru un labāk iet nāvē...

Izrādās arī, ka romantiskais jauneklis ir mākslinieks, kas, strādādams manekenu darinātavā, neparastā rūpībā un mīlestībā izveidojis šo lelli sevišķi pilnīgu un skaistu un padzīts no darba tāpēc, ka veltījis pārāk daudz darba stundu tikai šai vienai lellei, nevis ieslēdzies masu produkcijā. Ieraudzījis logā savu iemīļoto lelli, jauneklis ielavās veikalā, kļūst tur par skatlogu dekorētāju, lai pa naktīm varētu priecāties ar savu atdzīvojušos veidojumu. Tikko viņus ierauga kāds svešinieks, skaistule sastingst jaunekļa rokās kā manekens. Tā viņiem pastāvīgi jāvairās gan no naktssargiem, gan no neiecietīgās veikala priekšniecības.

Jaunekli iekāro arī kāda ievērojama biroja darbiniece. Uzzinājusi, ka viņas konkurente ir lelle, greizsirdības pārņemta viņa vāc kopā visus veikala manekenus un, skaidām šķīstot, samaļ īpašās manekenu dzirnavās. Saprotams, īsto lelli, kas citu klātienē nedrīkst atdzīvoties, jauneklis pēdējā mirklī pagūst izraut no dzirnavām, bet tad, sakarā ar kādu īpašu liktens nolēmumu lelle drīkst atdzīvoties arī publiski, un romantiskais jauneklis, kas paguvis iemantot vecās veikala īpašnieces labvēlību, var vest savu izredzēto pie altāŗa un — dzīvot laimīgi, kamēr nomirst.

Inscenējums ir krāšņs un krāsains ar lielām pretenzijām uz dekorātīvu izdomu, īpaši ekstrāvaganti dekorētajos logos. Lelli un jaunekli tēlo cerīgi jauni aktieŗi — Kima Ketrala (Cattrall) un Endrjū Mekkartijs (McCarthy). Fantastisko izrādi var skatīties ar daudz lielāku interesi nekā kārtējās krimināl vai briesmu filmas. Ketrala ir dzimusi Anglijā, bet lielāko tiesu dzīvojusi Kanadā. Viņa pieder pie sevišķi labi apmācītām aktrisēm, studējusi Londonas daudzinātajā Mūzikas un drāmas akadēmijā, gan arī plaši pazīstamajā Banfa drāmas skolā Kanadā un Ņujorkas drāmatisko mākslu akadēmijā. Kaut arī vēl jauna, viņa var atskatīties uz pamatīgu skatuves pieredzi Brodveja un Losandželosas teātŗos. Redzēta jau četrās filmu komēdijās, piem. Big Trouble in Little China un farsā Police Academy. Lelle ir viņas efektīgākā, sarežģītākā un arī dekorātīvākā loma, jo jāvalkā neskaitāmi tērpi.

Ketrala ir veikla, apsviedīga tēlotāja ar asām rezolūtām kustībām, niansētu mimiku un spēju ar savu klātieni „pārvaldīt ekrānu". Viņai paredz ievērojamu karjēru. Arī Mekkartijs sācis kā skatuves aktieris (off Broadway) un ar izcili sekmīgajām filmām St. Elmo's Fire un Pretty in Pink, arī savu karjēru virzījis neparasti ātri un, salīdzinot ar daudzu citu aktieŗu ilgstošajiem, izmisīgajiem pūliņiem — viegli.

Holivudas ārzemju žurnālistu apvienība 20. martā godināja Anšlavu Egliti kā izcilu ārzemju žurnālistu, kas darbojies 35 gadus, un pasniedza viņam plaketi ar iegravējumu: „Anšlavs Eglitis, for your long-standing achievements, 'hollywood Foreign Press Association." Attēlā plaketi pasniedz apvienības prezidents M.E. Marzuks (Mark Marzouk)

Neatbrīvo

Lietuviešu informācijas centrs šeit izplatījis paziņojumu par diviem ieslodzītajiem lietuviešu cilvēka tiesību cīnītājiem — garīdznieku Sigitu Tamkēviču un Lietuvas Helsinku grupas dibinātāju Viktoru Petku.

Nesen atbrīvotais Lietuvas ticīgo tiesību aizstāvēšanas komitejas loceklis Vitauts Skodis bija informējis par Tamkēviča un Petkus pārvešanu uz Valsts Drošības komitejas izolatoru Viļņā. Saskaņā ar tagad saņemto informāciju, uz Viļņu tika nogādāts vienīgi Sigits Tamkēvičs, kas līdz šim izcieta 6 gadu ieslodzījuma termiņu Permas stingrā režīma nometnē VS-389/37. Turpretim Lietuvas Helsinku grupas loceklis Viktors Petkus, kam 1978. gadā piesprieda 3 gadus ieslodzījuma cietumā, 7 gadus sevišķā režīma nometnē un 5 gadus nometinājumā, pašreiz atrodas Permas sevišķā režīma nometnē VS-389/36-1.

Kā atzīmē Lietuviešu informācijas centrs, Padomju Savienībā nesen ievadītās politisko ieslodzīto atbrīvošanas kampaņas ietvaros, no sevišķā režīma nometnes, nav atbrīvots neviens cilvēks.

Šajā nometnē pašreiz sodu izcieš arī igauņu cilvēka tiesību cīnītājs Marts Olavs Nikluss, latviešu disidents Gunārs Astra un lietuviešu cilvēka tiesību aktīvists Balis Gajausks. V. Str.

Igauņu skauti atskatās uz 75 gadu darbu

KAIMIŅU TAUTAS SKAUTU SVINĪBAS.

Šogad, kad latviešu skauti atskatās uz 70 darbības gadiem, mūsu kaimiņu igauņu skauti svin jau savu 75 gadu atceri.

Pirmie igauņu skautu un gaidu pulciņi sākuši darboties 1912. gadā. Nedaudzos gados skauti un gaidas bija kļuvušas par populārāko jaunatnes organizāciju Igaunijā.

Igauņu skautu un gaidu pulciņi pēc 2. Pasaules kaŗa darbojas Kanadā, ASV, Zviedrijā, Vācijā un Austrālijā.

Galvenās 75 g. jubilejas svinības notika 24. maijā Toronto Igauņu namā, piedaloties pāri par 300 viesiem. To starpā bija redzami igauņu centrālo organizāciju vadītāji ar Igaunijas goda konsulu I. Heinso priekšgalā. Bija arī daudzi igauņu skautu un gaidu vadītāji no Kanadas, ASV un citām zemēm. No lūgtajiem cittautu skautiem bija ieradušies latviešu, poļu, ukraiņu un ungāru skautu pārstāvji. Latviešu skautus pārstāvēja Kanadas jendas starpt. sakaru pārzinis Edm. Ozols. Bija ieradusies arī grupa augstāko Kanadas skautu vadītāju ar Ontario skautu prezidentu W. Tildenu priekšgalā.

Svinīgo aktu ievadīja Igaunijas, Kanadas, ASV, Zviedrijas, Vācijas un Austrālijas karogu ienešana. Svētrunu teica māc. A. Tauls, kas pats ir ilggadīgs igauņu skautu vadītājs.

Visu svinību laiku zāles vidū atradās paaugstinājums, darināts no bērza koka, uz kuŗa dega sveces. Tām apkārt sēdēja 8 mazskauti, simbolizējot skautu ugunskuru.

Oficiālo amatpersonu runas mijās ar dažu roveru un lielgaidu mūzikāliem priekšnesumiem. Starp rakstiskiem apsveikumiem bija apsveikumi no ASV prezidenta Rēgena un Kanadas ministru prezidenta Malrūnija.

Pēc oficiālā akta svētku viesi varēja apskatīt blakus zālē ierīkoto skautu izstādi. Prāvā telpa bija pieblīvēta ar skautu kādreiz darinātiem koka, ādas un metalla izstrādājumiem, foto uzņēmumiem, nozīmēm un citām mantām, kas šeit bija savāktas no visām pasaules malām. Bija arī izstādītas no Igaunijas izvestas skautu grāmatas un žurnāli. Izstādes dežuranti bija labi informēti un varēja dot sīkākas ziņas par izstādē redzamo.

Labas sekmes igauņu bāliņiem nākotnē! E. O.

Liels pagodinājums

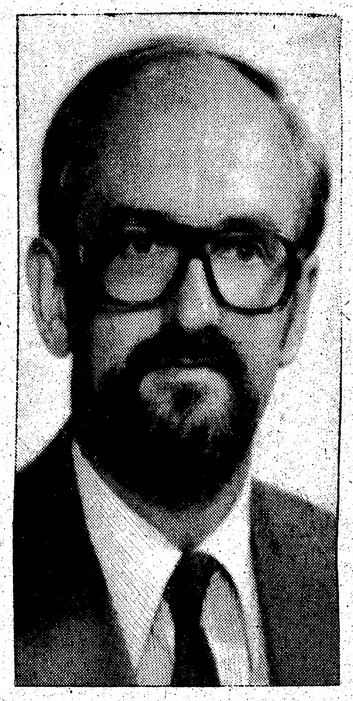

Andris Palejs

Kanadas inženieŗzinātņu simtgadu atceres (Canadian Engineering Centennial Convention) ietvaros Kanadas būvinženieŗu biedrība (Canadian Society for Civil Engineering) 1987. gada 20. maijā rīkoja banketu, kuŗā izsniedza apbalvojumus par izciliem sasniegumiem inženieŗzinātnēs.

Vienu no augstākiem apbalvojumiem (diplomu logātā) saņēma būvinž. Andris Palejs par izcilu pienesumu datoru pielietošanas attīstīšanā inženieŗzinātnēs.

A. Palejs ir galvenais partneris Ameco sistēmas konsultantos (Ameco Systems Consultants) Montrealā, veidojot AMECO—17 attīstību.

Viņš absolvējis McGill universitāti Montrealā un guvis praktisku 30 gadu ilgu pieredzi būvniecībā un tai radniecīgās jomās, liekot uzsvaru uz industriālām būvēm, augstceltnēm, silosiem, spēkstacijām, tiltiem un dokiem.

Viņa pieredze datoru lietošanā sākās ar 1963. gadu, kad viņš iecerēja un kļuva galvenais autors AMECO—17 sistēmai, kas ir datora „Ekspert" sistēma automātiskai struktūru analizei, projektēšanai un zīmēšanai būvēm.

Ilgu laiku bijis konsultants Multiple Access Ltd. un Control Data Canada Ltd., vadīdams vairāk par simts seminārus datoru pielietošanā būvniecībā.

Ārpus profesionālā darba A. Palejs ir Latviešu Inženieŗu apvienības (LIA) prezidents un Latviešu Tehniskās terminoloģijas vārdnīcas (LTTV) galvenā redaktora vietnieks.

Balva dibināta 1985. gadā, godinot Dr. E. Vitmani (Whitman), kas bija CSCE datoru pielietošanas nodaļas (CSCE computer Application Division) pirmais priekšsēdis. Balva piešķiŗama būvinženieŗiem, kas ievērojami sekmējuši datoru lietošanu būvinženieŗu zinātnēs.

A. Paleja izveidotā datoru „Expert" sistēma lietota, piemēram, Battery Park kompleksam Ņujorkā un citās ASV pilsētās, kā arī Kanadā, Montrealā un Toronto, dodot ievērojamus ietaupījumus projektēšanas laika un būves izmaksas ziņā. A. Spurmanis

14. jūnija rīta stundā Saulainē pie Krītušo karavīru piemineklja notika aizvesto atceres sardze, kas simboliski atbalstīja tanī pašā stundā Rīgā notiekošās demonstrācijas pie Brīvības piemineklja.

Rīgā un Kanadā

Latviešu Nacionālā fonda Zviedrijā ģenerālsekretārs dzejnieks Andrejs Eglītis tālsarunā no Stokholmas mūs informēja, ka pagājušā nedēļas nogalē drosmīgo latviešu protesta demonstrācijas pie Brīvības piemineklja Rīgā notikušas ne tikai 14. jūnijā, bet tās turpinājušās mazākā apmērā turpat arī 15. un 16. jūnijā.

Viņš izteica izbrīnu, ka neviena latviešu organizācija brīvajā pasaulē nav atcerējusies traģisko notikumu 1940.g. 17. jūnijā, kad pāri Latvijas robežām sāka velties sarkanās armijas tanku ordas, ar ko sākās Maskavas nelikumīgā brīvās Latvijas okupācija.

Pēc Andreja Eglīša informācijas demonstrācijas Rīgā šogad notikušas ar vietējo padomju iestāžu ziņu(!). Kas pamudinājis tās uz šādu rīcību, varam tikai minēt.

Galvenais runātājs pie Brīvības piemineklja A. Silaraups no Rīgas piezvanījis uz Mincheni un gandrīz pusstundu ilgā sarunā atstāstījis visos sīkumos šīs Aizvesto piemiņas dienas un latviešu nacionālisma manifestācijas norisi.

Arī tas ir nepiedzīvots notikums, jo ārzemju tālsarunas kontrolēja padomju drošības dienests. Rodas jautājums, vai demonstrācijas pie Brīvības piemineklja ir tikai padomju iestāžu atļauts politiskas propagandas solis, lai rietumos radītu ilūziju par Gorbačova atklātības politikas īstenošanu, vai arī aiz tā jāmeklē daudz sarežģītāka politisku notikumu attīstības faze vai arī kāds slepens plāns.

Kanadā 13. un 14. jūnijā aizvesto piemiņu tūkstošiem latviešu atcerējās Toronto Sv. Paula katedrāles dievkalpojumā un demonstrācijā pie pilsētas valdes nama. Vienā stundā ar demonstrācijām pie Brīvības piemineklja Rīgā notika arī latviešu aizvesto piemiņas brīdis pie Krītušo piemineklja Saulainē.

Ar prieku jākonstatē, ka visos sarīkojumos aktīvi piedalījās arī mūsu jaunatne.

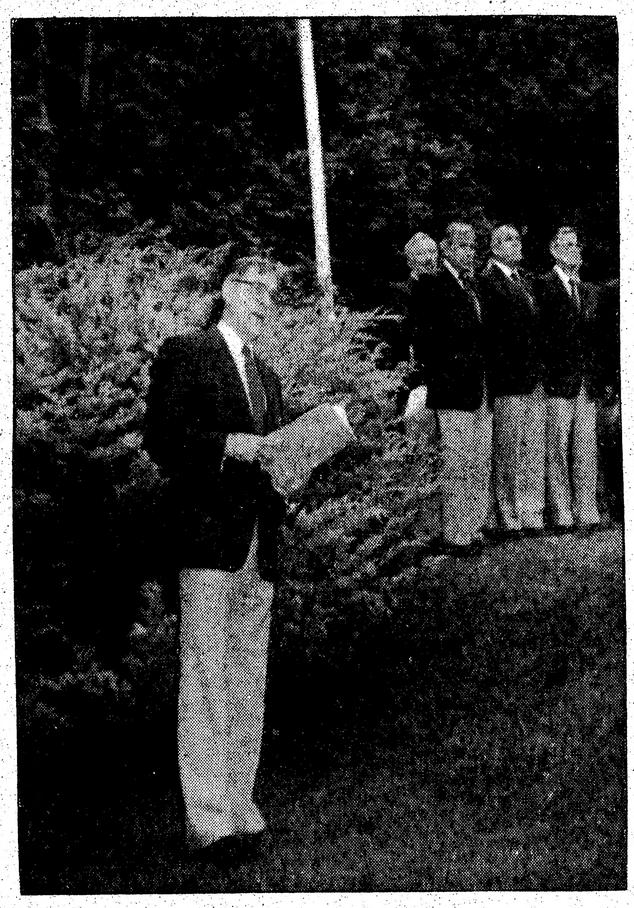

Pie Krītušo karavīru piemineklja 14. jūnijā runā Dr. L. Lukss.
Foto: U. Amoliņš

Rīgas skautu vienība ar vadītāju Kārli Gulbi (priekšējā pusē) pēc 13. jūnija dievkalpojuma Toronto.

Toronto DV nodaļas karoga sardze 13. jūnija gājienā — Z. Akots, Ž. Purmalis un A. Korms. Foto: J. Liģers

DV Kanadas valdes priekšs. G. Brikmanis Saulainē runāja 14. jūnija sardzes stundā.

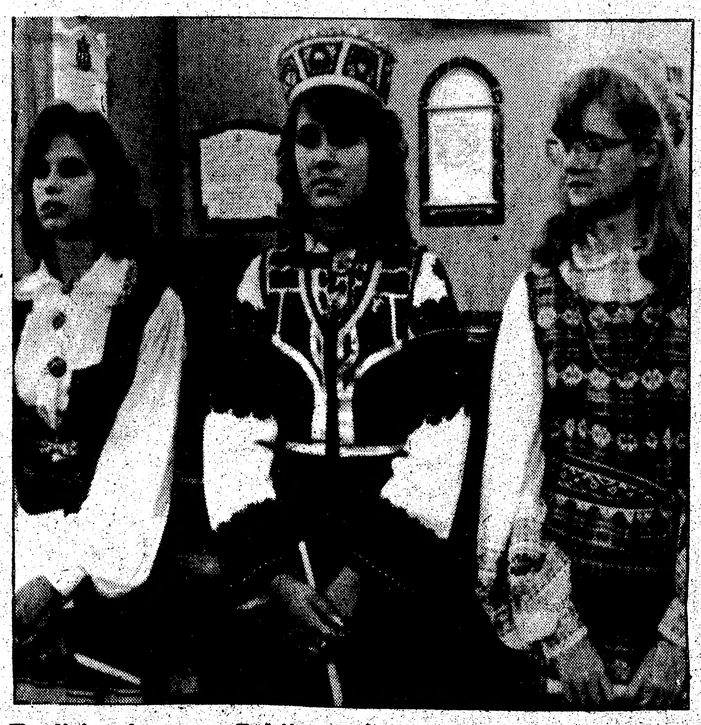

Tradicionālās trīs Baltijas valstu svecītes dievkalpojumā aizdedza (no kreisās) Tīna Lomax, Sandra Piedīte un Lina Mockute. Foto: J. Liģers

TORONTO ZIŅAS

● DV Toronto nodaļas valdes sēdi 18. jūnijā vadija priekšsēdis Z. Akots. Ar klusuma brīdi godināja mūžībā aizsauktos nodaļas biedrus — Otto Polēvicu un Almu Ārenu.

Sēdē izvērtēja skolu jaunatnes iesūtītos, lūgumus izglītības turpināšanai. Saziņā ar skolu vadību, vienas nedēļas uzturēšanās apmaksu Gaŗezerā, saņēma 2 skolēni, Saulainē — 5, Sidrabenē — 2. Bez tam skautu/gaidu vasaras nometnes apmeklēšanai apmaksu saņēma 3 gaidas. Piešķīruma kopsumma 1.640. dol.

Valdes locekļi ziņoja par paveikto darbu un turpmākiem nodomiem.

No United Appeal saņemts ziedojums no kāda latvieša. Šis ir viens veids kā labvēļi var atbalstīt Daugavas Vanagu organizāciju neatsakot savu līdzdalību Toronto plaši pazīstamā palīdzības līdzekļu vākšanas kampaņā.

Nodaļa savā īpašumā iegādāsies Angus Sullivana izgatavoto Video filmu Deceiving Amerika. Nolēma DV Nama telpu īrētājiem atgādināt, ka telpas pēc to lietošanas jāatstāj pirmslietošanas kārtībā. Nākošā valdes sēde notiks 6. augustā pulksten 19:15.

● Mūzikāli literāro kokteili — uzveduma Ap Jāņu laiku, Saulaines Līgo svētku sarīkojumam 20. jūnijā, bija sajaukuši Brigita Alka, I. Sakss, M. Dērums, un J. Dzeguze. Tajā piedalijās Sv. Jāņa draudzes vokālais ansamblis, vīru ansamblis Kalvis un solisti — V. Brants, Dzidra Egle, V. Gulbis, A. Jekums, Herta Jurševska, E. Pētersons, Anda Sprūdža, Biruta Vachsmuta, A. Leja un citi, klavierpavadijumu veicot I. Saksam. Dziedātāju vienību un solistu dziedātās dziesmas, kuŗu vidū bija I. Saksa 3 pirmatskaņojumi, mijās ar laikmetīgu tēlojumu vairākiem skatiem, kuŗos piedalijās Pētersons, Dzeguze, Sprūdža, Leja, Jekums un Jurševska. Uzveduma norisi vadīja Ārija Grasmane.

Divi izrādēm Saulsšķūnī, sekoja līgošana pie lielā ugunskura, kur Jāņu sieru un alu dalīja Brigita un Vitauts Alks. Neizpalika arī rotaļas. Par mūziku saviesīgai sadzīvei rūpējās I. Stārasta vadītie Elektriskie burkāni un J. Ģirgensona atskaņotās skaņu lentas. 1000 galvu lielo līgotāju saimi sarīkojuma sākumā uzrunāja Saulaines pārvaldes priekšnieks A. Brencis.

Labojums

TLBŠ skolas ziedotāju sarakstā radusies kļūme. 1987.g. 6. jūnijā absolventu izlaidumam $ 31 dāvinājuši Ronalds un Emīlija Bērziņi, nevis, kā minēts — Pensionāru apvienība.

TLB Sestdienas skolas 36. absolventu izlaidums notika 6. jūnijā. Attēlā svinīgajā aktā skolas karoga pārņemšana. Kreisajā pusē absolventi Rita Collins, Inga Brence un Reinis Briedis nodod skolas karogu nākošā gada absolventiem. Karogu saņem Nils Ozoliņš, aiz viņa — Laura Ezera un Baiba Vilka. Foto J. Liģers

Konradam Riekstiņam 65

Konradu Riekstiņu ar zaudēto acu gaismu pazīst gandrīz visa Toronto latviešu sabiedrība, bet tuvāko draugu pulkā un kaŗa invalidu sabiedrībā viņš ir Virsaitis. 31. maijā Riekstiņam apritēja 65 mūža gadi, no tiem vairāk nekā 40 gadi aizvadīti tumsā, kopš 2. Pasaules kaŗā pie Opočkas, austrumu frontē, viņš zaudējis acu gaismu. Cīnoties latviešu leģionā guvis arī citus smagus ievainojumus. Pārvests ārstēties uz aizmuguri. Kad Austrijā ienāk amerikāņi, krīt gūstā. Vēlāk pārvietojas uz latviešu slimnīcu Libekā, tad uz Neuštati, kur apgūst arodu, mācoties gatavot sukas un vēlāk kļūstot pat par darbu vadītāju. Šeit arī viņš satiek savu mūža līdzgaitnieci Olgu un ar Neredzīgo institūta palīdzību 1951. gadā izceļo uz Kanadu, kur līdzējis izaudzināt trīs audžumeitas; audžudēls dzīvo Anglijā.

Konrads Riekstiņš dzimis 1922. gadā Madonas apriņķa Ļaudonas pagastā, tēva, lauksaimnieka ģimenē. Turpat kaimiņos bijis arī dzejnieks Andrejs Eglītis. Beidzis Ļaudonas lauksaimniecības un Nurmižu dārzkopības skolu, bet gūtās zināšanas maz dabūjis izmantot, jo sākušās leģionāra gaitas un smagie kaŗa un pēckaŗa gadi. Taču jubilāru tie nav paspējuši salauzt, visu laiku strādājot algotu darbu un veicot ceļu uz darba vietu ar publiskajiem satiksmes līdzekļiem bez pavadoņa. K. Riekstiņš bieži redzēts Toronto latviešu sarīkojumos un sanāksmēs. Viņš ir DV nodaļas, Kaŗa invalidu apvienības un Toronto latviešu biedrības biedrs un Sv. Jāņa draudzes locekļis.

Jubilāru viņa ģimenes mājā apsveica ģimenes piederīgie, draugi un organizāciju pārstāvji. Sveica Jānis Briedis, Valdemārs Brasliņš, Monika Jonāne, ģimenes piederīgo vārdā Juris Tērauds u.c. Ar rakstu jubilāru bija sveikusi Latviešu kaŗa invalidu apvienība un DV Toronto nodaļas valde. Vanadžu kopas vadītāja Astrīda Jākobsone sveica ar jubilejas kliņģeri, maz un mazmazbērni ar dziesmām. (vs)

Savā svētrunā mācītājs pieskārās 1941. g. 14. jūnija notikumiem, kad mūsu bezdievīgie kaimiņi no austrumiem uzsāka tautas iznīcināšanu, kas turpinās vēl šodien.

● DV Britu Kolumbijas vanadžu kopas kārtējā sanāksme notika 31. maijā Emmas Kinstleres dzīves vietā. Kopas vadītāja Lucija Kajaka ziņoja par kopas rosību aprūpes laukā, apmeklējot slimos un vientuļos tautiešus. Kopas kasiere Vija Pelena ziņoja, ka viņa nosūtījuse latviešu vasaras vidusskolai Rietumu krastā, Kursai, atbalstu 100 dol. (Am.) apmērā.

Draudzības pēcpusdienu vecākās paaudzes tautiešiem vanadzes rīkos 30. augustā vanadzes Almas Ruško dzīves vietā, White Rock pilsētā, pie jūŗas. Apsprieda vanadžu kopas līdzdalību nodaļas rīkojamam Mārtiņu vakaram novembrī. Jaz. Ruško

VANKUVERA

● 14. Jūnija piemiņas un sēru dienu Vankuveras tautieši atzīmēja 13. jūnijā, pulcējoties sēru dievkalpojumā vietējās latviešu luterāņu draudzes dievnamā. Dievkalpojumu vadīja prāvests R. Āboliņš no Sietlas.

Latviešu skolas Valodiņa 8. mācību gada noslēgums un absolventu izlaidums notika 5. jūnija Latviešu Centrā Toronto. Skolu beidza un gatavības apliecības saņēma Krista Gaide, Selga Gulēna, Patricia Robertson un Jennifer O'Brien. Apliecības un balvas absolventiem pasniedza LNAK skolu daļas vad. J. Mežaks, skolas pārzinis U. Sommers, rakstniece B. Senkēviča un citi. Foto A. Bāliņš

Sidrabenē

pārdodama vasarnīca

Zvanīt E. Kalniņam:
darbā 475-6660 jeb
vakaros mājās 626-0127.

Valliju Meijeru, dz.Lasis
ar vīru Nikolaju un
Rolandu Rikertu
meklē
L. Grīnbergs,
tel. 416-438-5952.

Dāma meklē
nemēbelētu dzīvokli
Danforth-Broadview raj.
Zvanīt katrā laikā
298-0282

Meklē lieciniekus

Rakstait man, lūdzu, ja varat liecināt, ka es 1948. gadā strādāju par ierēdni pārtikas birojā un vēlāk arī par pārtikas noliktavas pārzini slimnīcā — ***D.P. Tuberculosis Hospital in Glückstadt.***

Arnolds Lange, Waldvogtelweg 1,
D-2000 Hamburg 61, West Germany

Indra Gubiņa

Tā trakā Maķedonija

(9. turpinājums)

Vairāk vai mazāk visa sadzīve ir uz ielas, mājas ir tikai pārnakšņošanai. Troksnis un dzīvība ielās apm. līdz pusdesmitiem. Tad kā uz burvja mājienu ļaudis pazūd un ielas iztukšojas, viss apklust.

No rīta, kad dodamies tālāk, pilsēta sāk mosties. Spožā saule nesaudzīgi atklāj māju apdrupumu, ieplīsumus, vispārēju nekārtību. Jauna pilsēta, bet jau brūk atkal kopā!

Ceļā satiekam daudzus pajūgus, un zirdziņi visi ir mazi un vāji, noliektām galvām velk rateļus, kuŗos kā pie sestdienas, ir arī bērni. Redzam cilvēkus savos lauciņos strādājam — citi lasa tomātus, citi piparus, citi vāc vēl sienu vai gana kādu lopiņu. Liekas, ka esam atlekuši atpakaļ laikā vismaz kādu pussimtu gadu.

Braucam atkal pāri kalniem, pāri Šara plāniņam, un tad priekšā paveŗas ieleja, kuŗā kā sarkans, noskrandis lakats guļ pilsētiņa — Prižren. Sarkanie dakstiņu jumti cieši sakļāvušies kopā, tikai pilsētas vidū kā plīsums — tek upe. Apstājamies pie pilsētas modernākās un lielākās viesnīcas, kas patiesībā liela nav. Te varam iedzert tēju vai kafiju un izmantot viesnīcas labierīcības. Bet tās nu ir tādas, ka mēs metamies atpakaļ! Kaut ko līdzīgu Latvijā tagad ierīkojuši krievi, un kaut ko līdzīgu redzēju kādreiz Grieķijā mazākās vietās. Laikam tā kaut ko paciest var tikai maķedonieši, jeb vispār — slavu kultūra, vai — kā Igors saka — folklora.

Folkloru pētīt tomēr labāk uz ielas, kur ļaudis iepērkas, brauc ar divriteņiem, mazajiem zirdziņiem, vai kā daži, bet ļoti reti — ar automašīnām. Ievērojam dažas sievas izrakstītos raibos brunčos un blūzēs, bet uz mugurām viņām uzsiets tāds kā dēlis, kam pāri glīta auduma maisiņi. Tajos nēsājot mazos bērnus. Kanadā līdzīgi rīkojas indiāņi, un bērni izaug sveiki un veseli. Kad nu par bērniem runājam un brīnamies, sākam spriest, ka neesam nekur redzējuši bērnu ratiņus. Patiesībā — kur gan šeit ar tiem viņi izbraukātu? Ielas izdauzītas, grubuļainas, ārpusē — visur kalni.

Esam jau krietnu gabalu no Albānijas robežas, bet šeit albāņu ietekme liekas pat lielāka nekā robežas tuvumā. Sievietes staigā satinušās lakatos un mēteļos vai platajās turku biksēs. Mēģinām kādas no īpatnēji ģērbtajām sievietēm nofotografēt, un pamanu, ka mūs vēro pasīka meitenīte — gadu 10—11. Uzsmaidu viņai, un bērns pilnīgi sastingst, acīs, nudien — bailes. Pamāju viņai vēl ar roku, un tad arī meitenes sejā parādījās smaids. Saku viņai labrīt un prasu, vai viņa prot mazliet angliski. Jā, viņa sākumā tikai čukst, skolā mācot. Dodu viņai kožamgumiju, jo zinu, ka te bērniem tā ir kaut kas sevišķs. Nē, nē, viņa neņemšot. Skaidri redzu kāri viņas acīs. Prasu šo to par skolu, kuŗā klasē viņa mācās. Meiteni sauc Rita, viņai esot 11 gadu un angļu valodu mācoties trešo gadu. Vai viņa zina, kur Kanada? Meitēns kā nobijies purina galvu. Vai zina Ameriku? Jā, tur esot labi, uz turieni visi grib braukt. Tā? Kāpēc? Meitenīte parausta plecus. Tur viss kas esot. Piedāvāju meitēnam kožamgumiju vēlreiz, un nu viņa to tūlīt paņem, gan vispirms pamezdama uz visām pusēm tādu kā bailīgu skatu. Tad atvadāmies kā divi pieauguši cilvēki ar rokas spiedienu. Palēkdamās meitenīte aizskrien pa ielu un pēc brīža atskatās, smaidīdama un nu it draudzīgi pamādama.

4. g.s. altāris — Heraklea Linkestis.

Maķedonijā bērni vispār bija ļoti atturīgi, tādi kā ierāvušies, nobijušies. Kad vienā veikalā diviem tādiem maziem uzsmaidīju, viņi sarāvās un atkāpās, it kā es būtu ko ļaunu teikusi vai darījusi. Tā vien likās, ka dažam labam vēl pavisam mazam bērnam jau vecīša seja — drūma, nopietna. Laikam jau šo bērnu bērnība nez' kāda saulainā nav.

No Prižrinas devāmies tālāk pa līdzenāku apkaimi, kur vairāk dārzu un iekoptu lauku. Tomēr mazie ciemiņi izskatījās kā pusgruvuši. Vietām nepabeigto māju augšstāvi piebāzti ar sienu, kamēr apakšstāvā logos balti aizkariņi un pie durvīm koši sarkanas piparu virknes. Ap pusdienas laiku iebraucām Pečā. Gaŗām slīdot pilsētas bazāram, Igors teicās te mūs pēcpusdienā atvest, tagad — te netikšot iekšā. Šaurās ieliņas bija stāvgrūdām pilnas. Kāds ieminējās, ka tādā burzmā gan laikam makus nenosargāšot, bet Igors piebilda, ka zagt šeit neviens nekā otram nenozogot, mēs varot it droši iet vislielākā burzmā. Tiesa, cilvēki te godīgi, vismaz Maķedonijā bargie musulmaņu likumi palīdzējuši saglabāt zināmas morālas vērtības.

Novietojamies pilsētas galvenajā viesnīcā — Hotel Metohij, kas esot veca un ievērojama, jo te kādreiz apmetušies dažādu zemju dažādi valdnieki. Viesnīca tiešām ir saposta, veclaicīga un īpatnēja. Tūlīt dodamies pusdienās. Bez mūsu grupas, liekas, te neviena cita nav. Mūs sēdina pie gaŗa galda, kas balti klāts un puķēm rotāts kā lielām viesībām. Lustras, sienu samta popējums un kokgriezumi telpai piešķiŗ karalisku svinību, bet mēs visi — ceļa drēbēs. Te patiešām vajadzētu staigāt gaŗos viesību tērpos un frakās!

Kamēr tā domāju un vēroju telpu, man uz pakauša uzpil. Sajūtu, ka arī samta atzveltne krēslam slapja. Paskatos uz griestiem — kā tad, tieši virs mana krēsla mikls laukums, no kuŗa pil. Ceļos augšā un pavirzos pa vienu krēslu uz otru pusi, bet uzreiz viesmīlis klāt — tā nevarot, brīvas vietas pa starpu lai neatstājot. Rādu viņam slapjumu pie griestiem un uz krēsla. Tā tas arī palika — ūdens mierīgi pilēja gan pusdienā, gan vakarā, gan otrā rītā no rīta.

Mums pretim sēdēja četri jaunie franči, un viņi vienmēr pie maltītes dzēra vīnu. Viņiem to atnesa karafē, un, kad puiši to nogaršoja, tad no viņu sejas izteiksmes nopratām, ka tas nekāds labais gan nav. Vīna dēļ vēlāk iznāca ir karstas pārrunas starp viesnīcnieku un mūsu gidu, un franči deklarēja, ka tādu etiķi viņi nekur citur neesot vēl baudījuši.

Pēc pusdienām gājām apskatīt pilsētu. Viesnīcai tieši pretim glīts piecstāvu nams, kuŗam vienā pusē pavisam moderna celtne, bet otrā — kaut kāds grauzts. Jo vairāk staigājām, jo vairāk redzējām kontrastus. Mūŗa žogi vietām skaistā rakstā, vietām izbirušī, sabrukuši. Albāņu mājām logi tikai uz pagalmu, ielas pusē aplupuši mūŗi. Pašas ielas — citur asfaltētas, citur nebruģētas, bet visur piemētātas papīriem. Veikalu logi patukši. Varbūt tāpēc visi pērkas tirgū. Šur tur mazi kioski.

(Turpinājums sekos)

SENĀS BALSIS

No dainu pūra

TĒVZEMEI — SADZĪVEI—PADOMAM

Sakārtojuši K. un N. Puriņi

38.

Ak tu Usmas ezeriņi,
Tavu daiļu augumiņu:
Visapkārt zaļas niedres,
Vidū balti gaigališi.
30953 Usmas Vp.

Vizēt viz ezeriņš
Smolkojom raudiņom.
Kab es tī vyzātum,
Tuo azara moliņā.
52137 Krāslavas D.

Visas upes klusu tek,
Mūs' upīte šķindēdama;
Citas upes gružus nesa,
Mūs' upiņa sudrabiņu.
31034[1] Alsungas Azp.

Straujupīte tecēdama
Mani līdzi aicināja.
Diezgan tev zaļu ziedu
I bez mana augumiņa.
31009 Krustpils D.

Venta tek čakstēdama,
Daugaviņa vizēdama:
Venta pilna smalku kārklu,
Daugaviņa sudrabiņa.
31024[1] Lutriņu Kld.

*

Tautas jāja ziedu raut
Pie manāmi māsiņām;
Vēl manāmi māsiņām
Ziedu cimdi neadīti.
14318 Stelpes B.

Kam tie bēri kumeliņi
Pie māsiņas rožu dārza?
Tie tautiņu kumeliņi,
Gaida rožu šķinējiņas.
14410 Cesvaines Md.

Māmeņa, muna mīluo,
Naryudini ļaudaveņis!
Tu man beji dīneņai,
Ļaudaveņa myužeņam.
48768 Preiļu D.

Patīk tev, tautu meita,
Manis bēris kumeliņis,
Kā man tika prātiņam
Tavs vizuļu vainadziņš.
11391 Ērgļu C.

Sijā auzas, tautu meita,
Dod manami kumeļami;
Kumeļami auzas mīļas,
Man mīl pati sijātāja.
51467 Graubiņas Lp.

*

Nedod, Dieviņ, tautu ežas,
Brāļu ežu galiņā:
Kā būs man naidu celt
Ar saviem bāliņiem?
10387 Apes Vlk.

Nedod, Dieviņ, tautu zemi
Ar bāliņa robežām:
Ne man iet par tautām,
Ne saviem bāliņiem.
10388 Bērzaunes Md.

Atsasādu uz akmiņa,
Akmens gryuši nūsapyute,
Tai sacēja pyusdamīs:
Byus tev gryuši juodzeivoj.
55487 Rēznas Rz.

Sliktam, brāļi, nedodat,
Labam drīzi nevēlat!
Lai segloja ir labais
Trīsreiz savu kumeliņu.
15026 Džūkstes Jg.

Sliktam, brāļi, nedodiet,
Drīz labam nevēliet:
Gan Dievam laika bija,
Gana ļaužu maliņā.
15025 Lubānes Md.

G. Brikmaņa godināšana Londonā

DV Londonas nodaļas vanadžu kopas rīkotais sarīkojums Vasaras ieskaņas 6. jūnijā bija pulcējis daudz apmeklētāju, ieskaitot DV Kanadas valdi, jo tanī pašā dienā notika DV KV kārtējā valdes sēde priekšsēža G. Brikmaņa mājā.

Sarīkojumu ar īsu uzrunu atklāja DV Londonas nod. vanadžu kopas vadītāja Dz. Stirāja un pieteica vakara priekšnesumus. Sv. Katrīnu vanadžu kopas ansamblis izrādīja Silmaču sievas, izsmīdinot publiku un izpelnoties arī daudz aplausu. Nopietnāka rakstura priekšnesumu sniedza jaunās paaudzes pārstāve Anda Sprūdža, nodziedot vairākas dziesmas kokles pavadījumā, papildinot ar piemērotām deklamācijām.

Priekšnesumu daļai beidzoties, sarīkojumā Vasaras ieskaņās dzirdēja labi noslēptus pārsteiguma akordus, kas bija domāti DV KV priekšsēža G. Brikmaņa godināšanai sakarā ar viņa 60 gadu dzīves sliekšņa pārkāpšanu.

Kā pirmais G. Brikmaņa godināšanu iesāka DV KV 1. vicepriekšsēdis A. Kalupnieks, nododot sveicienus no DV CV un DV CV priekšsēža J. Frišvalda. Visas DV Kanadas saimes vārdā — no krasta līdz krastam — A. Kalupnieks pasniedza G. Brikmanim zelta gredzenu ar tanī iegravētu DV emblēmu.

DV Kanadas vanadžu vārdā Guntaru sveica Kanadas vanadžu vadītāja Nora Pulciņa un G. Brikmaņa dzīvesbiedrei pasniedza ziedus.

No LNAK padomes prezidija un valdes G. Brikmani sveica viņa ilggadējs draugs — LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs.

Katoļu apvienības Kanadā vārdā sveicienus nodeva B.Logins. DV vīru koŗa Kanadā vārdā sveica E. Pulciņš. Kanadas gaidu un skautu vārdā sveicienus līdz ar velti nodeva J. Treimanis. No latviešu karŗa invalidu apvienības Guntaru sveica O. Kļavenieks. DV KV jaunatnes nozares vadītāja Mirdza Lejiņa sveica jubilāru ar ziediem. DV Toronto nod. vārdā sveica DV Toronto nod. priekšs. Z. Akots.

DV Kičeneras-Vaterlū nodaļas vārdā sveica DV KV nod. priekšs. prof.Dr. Gunārs Šubiņš. DV Hamiltonas nod. vārdā sveicienus nodeva nod. priekšs. V. Dāboliņš, bet vanadžu vārdā Ilga Breikša un Rita Kuncāne. No DV Sv.Katrīnu nodaļas nod. priekšs. J. Ķeres un no nodaļas vanadžu kopas sveica Millija Zvejniece. DV Druvas nod. vārdā ziedu velti pasniedza Druvas nod. priekšs. A. Kalniņš. Sv. Katrīnu vanadžu ansambļa Senatne vārdā sveicināja Ārija Freimane.

Bija ieradušies arī viesi no kaimiņu zemes. DV Detroitas apv. vārdā ar velti jubilāru apsveica V. Kalniņš.

Lielo apsveikumu virkni nobeidza mājastēvs — DV Londonas nod. priekšs. R. Alksnis, pasniedzot nodaļas vārdā grāmatu un nolasot rakstveida apsveikumus.

Gaŗajai apsveikumu virknei beidzoties, jubilārs it visiem pateicās par viņam veltīto uzmanību.

Londonas nodaļas vanadzes bija pārsteigtas par kuplo apmeklētāju skaitu. Sarīkojums bija domāts kā pārsteigums Guntaram Brikmanim. Par tādu tas arī izvērtās. **b-ns**

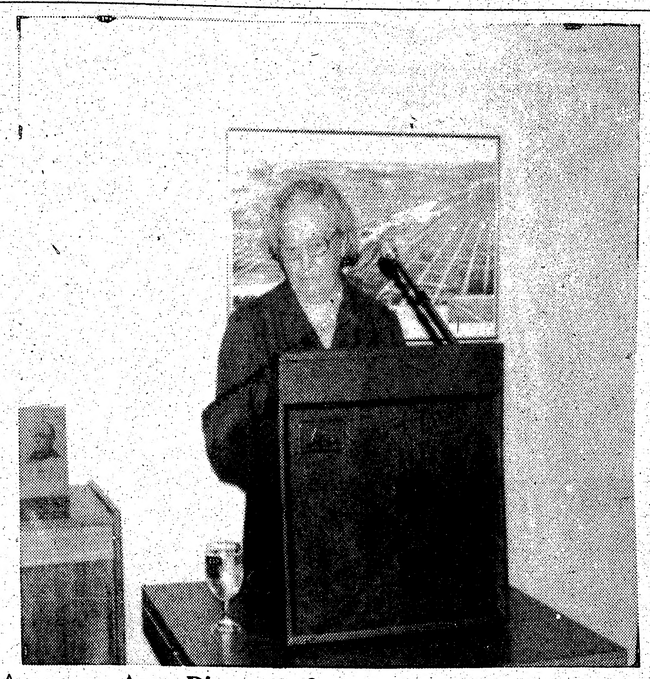

Agronome Anna Dimante referē par tematu Skats uz Latgali Latv. akadēmiskās kopas Mineapolē 30. gada svētkos.

Kādas akadēmiskas organizācijas 30 gadi

Akadēmiskās organizācijas, apvienojot savā vidū ļaudis ar augstāko izglītību, spēj būt mūsu kultūras rosmju veicinātāji un jaunu ierosmju nesēji sabiedrībā. To var arī teikt par Latviešu Akadēmisko kopu Mineapolē, kas š. g. 16. maijā atzīmēja savu 30. gadskārtu. Šo kopu 1957.g. 5. maijā nodibināja iniciātoru grupa, kuŗā ietilpa lielākoties brīvās Latvijas universitāti beigušie, kam vēlāk pievienojās citās zemēs studējušie. 30 gadu atceres svinības notika Mineapolē Augsburgas kolledžas telpās. To ievadīja pašreizējā priekšniece bibliotēkāre M. Rozentāle, sniedzot pārskatu par iecerēm un veikumiem. Visus 30 gadus ir noturētas biedru internās sanāksmes biedru mājās un rīkoti arī publiski referāti, kuŗos kopas biedri iztirzājuši zinātņu jautājumus, un aicināti arī viesi referenti no citām pilsētām. Kopa sadarbojusies ar citām Dvīņu pilsētu (Mineapoles un St. Paulas) organizācijām. Sadarbībā ar studentu korporācijām ir rīkoti Latvijas universitātes gada svētki un pārrunu vakari, kopas biedri piedalījušies kultūras darbinieku kongresos, iesaistījušies kultūras dienu rīkošanā un citu sarīkojumu veicināšanā. Kopa atbalstījusi financiāli jaunatnes izglītības pasākumus: Minsteres Latviešu ģimnaziju, jaunatnes pulciņus, latviešu skolas u.c. Ar 1966. gadu kopas biedri noorganizējuši īpašu literāro grupu, kas reizi mēnesī pulcējās, lai iztirzātu literātūras un valodniecības jautājumus. Kopas mērķi ir izteikti žurnāla Akadēmiskā Dzīve 4. n-rā no 1961. gada četros punktos: 1.) veicināt iekšējās dzīves tradiciju izkopšanu, 2) dot publiskus referātus pāris reizes gadā, 3) piedalīties Dvīņu pilsētu (Mineapoles un St. Paulas) latviešu kultūras dzīvē, 4) piesaistīt jauno audzi. Pēdējā mērķa īstenošanā bijuši šķēršļi. Jauniešu vakari reizi mēnesī notikuši tikai 60 -tos gados, un tie pārtraukti 1968. gadā, jo studiju beigušie pārcēlušies uz dzīvi uz citām Amerikas Savienoto valstu pavalstīm un arī uz citām valstīm, bez tam studentes pārtraukušas piedalīties pēc ģimeņu nodibināšanas. Pēdējā laikā dažas sanāksmes notiek kopai apvienoti ar literāro grupu.

Akadēmisko runu 30 gadu atceres saietā teica viešņa no Ajovas, agronome Anna Dimants, sniedzot to par tematu ,,Skats uz Latgali''. Referente deva plašu pārskatu par Latgales savdabīgo vēsturisko situāciju, iztirzājot arī Latgales sabiedrisko darbinieku un rakstnieku rosmes un centienus. Latgales autoru darbi bija izstādīti īpašā grāmatu galdā. Vakara turpinājumā trīs kopas biedri smīdināja sanāksmes dalībniekus ar humora priekšnesumiem: baltu filoloģe Rita Balodis, Dr. Kārlis L. Ozoliņš un Dr. Pauls Kupčs. Humora priekšnesumi ir populāri kopas plašākās sanāksmēs.

Pašreiz kopā ir 36 biedri, kam tiesības valkāt īpašo nozīmi ar Latvijas karogu miniatūrā ietvertu ornamentā.

Latviešu Akadēmiskā kopa Mineapolē, kaut būdama skaitliski neliela, šais 30 gados ir bagātinājusi Dvīņu pilsētu kultūras dzīves norises.

A. Aizupiete

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Jūnijs — mūsu...

(Turpinājums no 5. lp.)

pietuvināt patiesībai vienu otru vēstures lapas pusēs iemūžotu miglainu un apšaubītu notikumu.

Tā, piemēram, varētu noskaidrot 1919.g. marta sāgu par ,,Balodi, paliec manā vietā!'', mītu par latvju sievu, kas sarkanarmijas iebrukumā Abrenes robežsargu apgaitā 1940.g. 16. jūnijā ar neesošu mašīnpistoli ,,varonīgi raidījusi ložkārtas pret uzbrucējiem''; arī par Ulmaņa nepildīto ,,trīs punktu'' apsolījumu mūsu pēdējam satversmīgajam prezidentam A. Kviesim, lai ietekmētu viņa atteikšanos no amata, un daudz līdzīgu pretrunīgu ,,vēsturisku'' secinājumu. Ja pagātni grozīt nevaram, vai ir vērts tās aplamos aprakstus izvēdināt dialogos, kas paliks tikai aktu vākos, jo vēstures grāmatas taču vairs nepārrakstīsim?

* * *

Lietuvieši visā pasaulē tagad piemin, ka priekš 600 gadiem, 1387.g., Lietuvas un Polijas karaļa Jagaiļa laikā Lietuva kā pēdējā tauta Eiropā pieņēma kristietību. No Lietuvas tag. 3,25 milj. 66 proc. ir katoļi. Pasaulē dzīvo 3 milj. lietuviešu, 800.000 no tiem sevi par lietuviešiem apzinājuši ASV pēdējā tautas skaitīšanā. Dižās atceres svinības sāksies 28. jūnijā Viļņā! Ieceri tās uzsākt jau 14. jūnijā (Baltiešu brīvības dienā) okupācijas vara noraidīja! Drosme bija to prasīt!

Sarīkojumu Kalendārs

27. jūnijā pl. 18.30 DV namā Latvijas Brīvības cīnītāju piemiņas diena.

5. jūlijā no pl. 7.30 līdz 12.30 Simko ezerā Millers Marine DV Toronto nodaļas makšķerēšanas sacensības. Visi laipni ielūgti.

18. jūlijā pl. 20 un 19. jūlijā pl. 18 Austrālijas Saules Jostas ansamblis izrāda Čapiņu-Jāņa Preču bas Minklera auditorijā. Biļetes iepriekšpārdošanā Latviešu Centrā otrdienā un ceturtdienā pl. 18.

SAULAINE

28. jūnijā pl. 15 Saulainē atklās vasaras nometni.

SIDRABENE

27. jūnijā Jāņu sarīkojums.

22. augustā pl. 15 Daugavas Vanagu Druvas nodaļa rīko 25 gadu svētkus Purvainē, Purvu saimniecībā.

LATVIEŠU SPORTA APVIENĪBAS KANADĀ (L.S.A.K.) SACĪKŠU KALENDĀRS 1987.g.)

27. un 28. jūnijā teniss — Columbus Centrā.

8., 9. augustā Kanadas Latviešu meistarsacīkstes golfā, Glen Cedar.

9. augustā Sidrabenes Sporta svētki, Kanadas Latviešu meistarsacīkstes jaunatnei vieglatlētikā.

12., 19. septembrī Ziemeļamerikas Baltiešu meistarsacīkstes šaušanā Bērzainē.

19., 20. septembrī Baltiešu meistarsacīkstes vieglatlētikā Sidrabenē.

20. septembrī golfs — kluba slēgšanas sacīkstes — New Market.

27. septembrī Kanadas Latviešu meistarsacīkstes futbolā Sidrabenē.

Tuvāka informācija —
Juris Tērauds, tel. 225—5534,
Oļģerts Kurcigs, tel. 741-3665.

DRAUDZĪBAS LOKĀ
22-30.VIII.87
ASV

UZ REDZĒŠANOS DRAUDZĪBAS LOKĀ!

Gaidas nodarbību sezonu nobeidza ar vakariņām pie savas vad. I. Briedes.

Skauti pēdējās nodarbībās brauca ar ,,Go carts''.

Toronto Pilsēta

Toronto pilsētas atkritumu savākšanas plāns
Kanadas dienā,
trešdien, 1987. gada 1. jūlijā

Trešdien, 1987. gada 1. jūlijā, atkritumus **neaizvāks.**
Trešdien, 1987. gada 1. jūlijā **nesavāks** ne laikrakstus, ne smagos priekšmetus (kā ledusskapjus, dīvānus, matračus, koka lietas u.c.)

Pataupait laikrakstus un smagos priekšmetus savākšanai uz trešdienu, 8. jūliju.

Atgādinājums: Toronto ir 18 savāktuves stikla un skārdeņu pārstrādāšanai. Aprīļa mēnesī ir savāktas 198 tonnas laikrakstu un 48 tonnas skārdeņu. Tuvākai informācijai zvanait 392-8825.

LŪDZU NELIECIET PLASTIKAS ATKRITUMU MAISOS SAPLĪSUŠUS STIKLUS VAI CITUS ASUS PRIEKŠMETUS

R.M. Bremner, P. Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works

RAIBĀ NEDĒĻA

Kanadas pastnieku streikā arī varasdarbi.

VAI KANADAS PASTA STREIKS IEILGS?

Kanadas pasta iznēsātāju streiks turpinās jau otru nedēļu, un ļoti iespējams, ka streikotājus atbalsta arī pārējie pasta darbinieki un citas Kanadas arodbiedrības, lai tādējādi piespiestu valdību pieņemt pastnieku iesniegtās prasības. Arodbiedrība vēlas panākt mazāku darba apjomu un darba nodrošinājumu visiem tagadējiem pasta iznēsātājiem. Patiesībā paši pastnieki nav laimīgi par šo streiku, jo streika plānotāji ir viņu kreisās arodbiedrības vadoņi, kas tādējādi cer nodrošināt sev popularitāti.

Kanadas pasts bija pārliecināts, ka streika laikā pasta iznēsātājus varēs aizstāt ar pagaidu darbam pieņemtiem darbiniekiem, bet tieši šis solis radīja streikotājos sašutumu, kas nereti no asas vārdu izmaiņas pārgāja uz kautiņiem un vandālismu. Vispirms streikotāji, neskatoties uz policijas klātieni, visiem līdzekļiem centās traucēt tā dēvēto streiklaužu nokļūšanu darba vietās. Viņi apgāza automašīnas, sadūra riepas un izdemolēja vairākas pasta šķirotavas. Policija centās apmierināties ar kārtības uzturētāja lomu, bet bieži vien streikotāji uzbruka arī policistiem.

Arodbiedrība izvēlējās rotējošo streiku taktiku, lai pasts tādējādi nevarētu iepriekš zināt, kurā vietā streiks notiks, lai tur streikotājus varētu atvietot ar pagaidu darbiniekiem.

Pagājušajā nedēļā, kad streikotāji vērsās pret divām lielākām pasta centrālēm Toronto, pasta darbība Kanadā apstājās vārda tiešā nozīmē.

Šonedēļ pasta iznēsātāji Toronto atkal strādā, bet daudzās citās pilsētās arodbiedrība rāda savu varu.

Parlamentā federālās valdības darba ministrs Pjērs Cardieux, lai arodbiedrības nenoskaņotu pret valdību, paziņoja, ka Kanadas pasta prasība nozīmēt neitrālu sarunu starpnieku ir vēl pāragra. Tanī pašā laikā ministrs Harvijs Andre, kas tieši atbildīgs par Kanadas pastu, izteicies, ka viņš sagaida neitrālā starpnieka nozīmēšanu jau drīzumā, jo Kanadas pasts paziņojis, ka vairs nepieņems darbā pagaidu darbiniekus streikotāju atvietošanai. Neskatoties uz to, streikotāju konfrontācija ar policijas spēkiem un streiklaužiem vēl turpinās.

Valdībai pārmet to, ka tā jau streika sākumā nenozīmēja neitrālu komisiju, kuras lēmumam būtu jāpadodas kā pastam, tā arī pasta darbiniekiem. Tāpat valdībai pārmet arī to, ka tā nav pieņēmusi likumu, kas aizliedz streikotājiem jebkādus varasdarbus, un ja tādi notiktu, tad pasta piegādei būtu jāmobilizē Kanadas armijas karavīri.

Lieki atgādināt, ka pašreizējais pasta streiks Kanadai sagādā miljoniem dolaru zaudējumu. Tas sevišķi zīmējas uz mazākiem saimnieciskiem pasākumiem.

Noslēgumā jāpiezīmē, ka pasta iznēsātāji pelna vismaz 13.50 dol. stundā, un paši pastnieki dižojas, ka tie dienas darbu var paveikt puslaikā.

Jācer, ka vienā vai otrā veidā pasta streiks tiks nokārtots un arī mūsu lasītājiem vairs nebūs jācieš no laikraksta nekārtīgas piegādes.

La Nacion, San Jose, Costa Rica

Vācu jaunekļa Rusta Kremļa lidojums karikatūrista skatījumā.

VĒLĒŠANAS UN TĪRĪŠANAS KREMLĪ

Kā zināms, tad Pad. savienībā vēlēšanās jāpiedalās visiem pilsoņiem, kas vecāki par 18 gadiem. Pagātnē tos, kas savas balsis neņodeva, uzskatīja par pastāvošās iekārtas kritizētājiem.

Pagājušā nedēļā pirmo reizi Pad. savienības vēsturē daudzos vēlēšanu iecirkņos bija uzstādīti divi kandidāti. Tas notika Gorbačova propagandētās demokratizācijas ietvaros. Te gan jānorāda, ka abus kandidātus uzstādīja tās pašas autoritātes — komūnistu partijas funkcionāri. Paša Gorbačova vēlēšanu iecirknī bija tikai viens pats kandidāts. Lai nebūtu nekādu pārpratumu, kandidātu nevar uzstādīt kāda opozicijas partija, tātad runa par divpartiju sistēmu pilnīgi atkrīt. Kāda vēlētāja Maskavā žurnālistiem izteikusies: „Kā gan jūs varat izvēlēties, par kuru no šiem diviem vīriem balsot, ja jūs ne par vienu, ne par otru nezināt itin nekā?

Pad. savienībā joprojām pastāv vienpartijas diktatūra, kuŗā Gorbačovs mēģina sagrābt kontroli.

Kad Gorbačovs ar Raisu bija nodevuši savā vēlēšanu iecirknī balsis, viņi devās tuvējā ielā uzklausīt tautas domas, pareizāki sakot, izstāstīt tautai savus iecerētos gājienus perestroikas un glasnostj ietvaros.

Gorbačovs maskaviešu pūlītim arī žēlojās, ka rietumi vairoties no politiskā reālisma un negribot nodrošināt pasaulei mieru un tādēļ uz priekšu netiekot detantes un atbruņošanās plāni. „Mēs gaidām no viņiem konkrētus soļus, lai radītu pasauli bez atomieročiem un bez varasdarbības. Rietumu politiķu vārdiem bieži neseko darbi."

Piedzīvojuši politiskie komentātori turpina atgādināt, ka Gorbačovs vēl arvien nav spējis dabūt zem vienas cepures visu varu. Ļoti izšķirējs Gorbačova tālākai karjērai būs partijas plēnums šīs nedēļas beigās, kuŗā viņš mēģinās stiprināt Maskavas rajona partijas ģenerālsekretāra Jelcina augšupeju sarkanajā galmā. Iepriekšējā partijas plēnumā Gorbačovam izdevās dabūt politbirojā Jelcinu un arī propagandas šefu Jākovļevu, bet bez balstiesībām. Tagad partijas plēnumam būs jāizšķiras,

Jelcina liktenis cieši saistīts ar Gorbačova reformām.

kas turpmāk spēlēs galveno lomu ne tikai bruņotos spēkos, bet arī partijas ideoloģijas vadībā. Gorbačovs pašreizējā ideologa Jegora Ļichačeva vietā grib iedabūt viņam uzticīgo Jelcinu. Jelcins ir viens no apdāvinātākiem vidējās paaudzes komūnistu funkcionāriem ar ārkārtīgi asu mēli, kas nebaidās arī no atbildības.

Kremli joprojām nodarbina arī vāciešu jaunekļa Rusta sensācionālais lidojums no Helsinkiem uz Kremļa laukumu. Pag. nedēļā Maskavā ieradās Rusta vecāki, un viņiem bija iespēja ar dēlu satikties Ļefrontova cietumā. Oficiālā apsūdzība pret Rustu vēl nav celta, bet par Pad. savienības robežu pārkāpšanu tiesāšanas gadījumā viņam draud līdz 10 g. ieslodzījumā. domā, ka Rustu atbrīvos, kaut arī kopš viņa apcietināšanas pratināšana turpinās līdz 10 st. katru dienu.

Jaunā vācieša lidojums Gorbačovam deva iespēju atbrīvoties no Brežņeva laika iekšiem armijā — maršala Sokolova un maršala Koldūnova. Pagājušajā nedēļā tīrīšanas turpinājās un no amata atcēla Maskavas gaisa aizsardzības šefu ģenerāli Anatoliju Konstantīnovu, kā arī vēl divus ģenerālleitnantus, vienu ģenerālmajoru un vienu pulkvedi izslēdza no komūnistu partijas.

Par likteņa ironiju jāuzskata tas, ka tā gada sākumā, sekojot amerikāņu priekšzīmei, Gorbačovs pats sevi iecēla bruņoto spēku augstākā komandiera postenī. Tas, ka viņš nav ne prezidents, ne ministru prezidents, likās nesvarīgi.

Gorbačovs Maskavā pēc balss nodošanas aprunājās ar pilsoņiem.

ŠAMIRS APSŪDZ PĀVESTU

Pāvesta Jāņa Paula izšķiršanās pieņemt oficiālā vizītē Vatikānā Austrijas valsts prezidentu Kurtu Valdheimu tūlīt radīja sašutumu Pasaules žīdu kongresā. Tas norādīja, ka pāvests esot pieņēmis oficiālā apmeklējumā arī palestīniešu vadoni Jasaru Arafatu, Vatikāns neatzīstot 1967.g. karā Jordānai atņemto territoriju aneksiju un negribot atzīt, ka Jeruzaleme ir Izraēlas galvaspilsēta, prasot tai piešķirt starptautiskas pilsētas tiesības.

Valdheims satiksies ar pāvestu.

Vatikāna pieņemšanā piedalās arī visi tur akreditētie ārzemju diplomāti. Amerikas žīdu spiedienā amerikāņu sūtnis Vatikānā ignorēs Valdheima ierašanos, un Vašingtonu pārstāvēs kāds jaunāks sūtniecības diplomāts.

Pag. nedēļā Jeruzalemē vārdu pēma Izraēlas ministru prezidents Icaks Šamirs, apgalvojot, ka pāvests ar Valdheima pieņemšanu Vatikānā simboliski attaisnojot kara noziegumus. Vīnē Austrijas ārlietu ministrs Aloizs Mors Šamira runu nosauca par nožēlojamu pārpratumu.

Pats pāvests izteicis izbrīnu par žīdu sacelto traci, jo Kurts Valdheims ir demokratiskās vēlēšanās ievēlēts suverēnas valsts valdības galva. Visus pārmetumus Svētais Tēvs katēgoriski noraida.

Latviskās kultūras semināru projekts

No latviešu draudzēm un skolām iegūtā informācija norāda, ka vairumā latviešu ģimenēs ir cittautību ģimenes locekļi — ja ne kodolģimenē, tad vismaz radu starpā. Nepieciešamību iesaistīt tautas kopībā latviski nerunājošos sabiedrības locekļus atzina 37. ALA kongress kā arī ASV Daugavas vanadzes savā 1987. g. salidojumā. Lai dotu šīm ģimenēm, latviešu cittautību draugiem un latviešiem, kuri latviski neprot iespēju piedalīties latviešu sabiedrībā, iepazīties ar latviešu kultūru, paražām, vēsturi un politiskajiem centieniem kā arī vienam otru, ALA Ārpusskolas izglītības birojs organizē lokālo darbinieku tīkļu ar kuŗa palīdzību īstenos Latviskās kultūras semināru projektu ,,Getting to know you: Latvian Ethnic Heritage Seminars.''

1987. gada 8. martā Klīvlandē Kultūras biroja vadītājas Birutas Abulas ierosmē un KB darbinieku izkārtojumā notika Divkultūru seminārs (Bicultural Workshop). Dalībnieku izvērtējumi bija pozitīvi, un interese par šāda pasākuma turpināšanu bija liela ārī citos latviešu centros. Iemesls interesei ir fakts, ka latviešu kultūrālie un sabiedriskie sarīkojumi reti ir plānoti tā, lai dotu izdevību latviski nerunājošiem sabiedrības locekļiem piedalīties nozīmīgās latviskās norisēs.

Līdz šim apzinātie semināru rīkotāji un iecerētie datumi ir: Klīvlandē Baiba un Bill Crawford, 13. jūnijā; Kalamazū Elīsa Freimane, 25. jūlijā; Mineapolē Maija Zaeska un Rita Drone no 15. līdz 17. oktobrim (Skolotāju semināra ietvaros); Kolorado Springs/Denverā Mārša un Jānis Iverti 1987. g. rudenī. Iecerēts izveidot plašāku ,,Getting to Know You'' darbinieku tīklu iesaistot arī citus latviešu centrus, kā arī sakopot materiālus un idejas semināru rīkotājiem. Interesentus lūdz sazināties ar Ārpusskolas izglītības biroja vadītāju Līgu Ruperti, 2141 Brunsink N. E., Grand Rapids, Mi. 49503, (616) 456-8023.

Semināru struktūra un programmas izvēle paliek rīkotāju rokās, lai atbilstu situācijai un dalībnieku prasībām. Ārpusskolas izglītības biroja mērķis nsv diktēt, bet gan palīdzēt attīstīt, organizēt un koordinēt šo izglītības pasākumu, pēc iespējas ietvert formātu dažādību, piemēram, rīkojot seminārus reizi gadā jeb pat retāk vai darot to regulāri ik mēnesi. Programmā varētu būt runātāji, kas ieguvuši redzamību plašākā sabiedrībā, bet varētu būt arī lokālās sabiedrības locekļi, kas pārzin latviskās mākas un paražas un var citiem palīdzēt ar latviskās dzīves īpatnībām ikdienā, svētkos un goda dienās, jeb kas ir bijuši acu liecinieki mūsu nesenajā pagātnē un var pastāstīt par latviešu pieredzi brīvajā Latvijā, 2. pasaules kaŗā, D.P. nometnēs, kā arī apciemojumos okupētajā Latvijā. Vienmēr interesi izraisa latviešu tautas tērpi, rotas, keramika un citi etnografiskie priekšmeti. Citas pārrunātās iespējas bija semināros dot iespēju dalībnieku līdzdalībai gatavot svētku rotājumus, krāsojot olas, iemācoties kādu tautas deju jeb — pārrunājot problēmas kā arī priekus un gandarījumus, ko var radīt dzīve divkultūru ģimenēs, lai izmainītu idejas un rastu savstarpēju atbalstu jaunās draudzībās.

Sekmīgi darbojas Ārpusskolas izglītības biroja oriģinālais projekts — Trīsreiztrīs nometnes. Šovasar notiks jau septītā nometne Gaŗezerā (no 16. — 23. augustam), piektā nometne Rietumkrastā (no 16. — 25. jūnijam) un piektā nometne Katskiļos (no 9. — 16. augustam) No ASV Trīsreiztrīs kustība ir izplatījusies visā pasaulē un ietver nometnes Austrālijā, Anglijā, Zviedrijā un Vācijā. No 1981. līdz 1986. gadam kopā notikušas 23 nometnes ar tuvu pie 3000 dalībniekiem.

Nevienam nav šaubu, ka latviešiem ir bagātīgs kultūras mantojums. Arī piederība latviešu sabiedrībai var dot daudz. Teorētiski Latviskās kultūras semināriem vajadzētu būt sekmīgiem. Taču īstās sekmes noteiks latviešu sabiedrība — latviski nerunājošie locekļi ar savu līdzdalību, interesi un enerģiju, ko tie veltīs latviešu lietai, bet pārējie — ar savu atbalstu, toleranci un apstiprinājumu, ka tie ir ar mieru par mūsu sabiedrības pilntiesīgiem locekļien uzskatīt cilvēkus, kuŗi bieži ir pilntiesīgi locekļi mūsu ģimenēs un draugu pulkā. Šāda pretīmnākšana nebūt nenozīmē, ka mums būtu jāsamazina latviskās aktīvitātes jeb jāpārslēdzas uz angļu valodu latviskās norisēs. Gluži pretēji — mums jāapzinās, ka valoda ir viena no mūsu pamata vērtībām un zaudējot to, mēs zaudējam arī lielu daļu no savas kultūras. Varbūt atveŗot savas durvis sveštautiešiem un redzot to cieņu un interesi par mūsu mantojumu, mēs paši varam sevi un to, kas mums pieder — mūsu latvietību — iemācīties saskatīt ar lielāku lepnumu un pašapziņu nekā līdz šim.

Līga Ruperte
ALA Ārpusskolas izglītības biroja vadītāja

Ģimenes dienas sarīkojums Toronto latviešu skolā Valodiņa. Visi skolas septiņdesmit audzēkņi deklamācijās godināja savu tēti un māmiņu un pa rozes ziedam pasniedza saviem vecākiem (šoreiz māmiņai). Attēlā savus vecākus sveic trešā līmeņa audzēkņi.

Foto A. Bāliņš

DV salidojums Dziesmu dienās

Daugavas vanagi ir paredzējuši izmantot tautiešu saplūdumu šā gada Dziesmu dienās Minsterē, lai sarīkotu tai pašā laikā arī vairākas savas sanāksmes. Jau pirms Dziesmu dienām 31. jūlijā un 1. augustā notiks DV centrālās valdes sēde. Bez šīs gadskārtējās sēdes nozīmīgākā sanāksme būs DV priekšnieka sasauktā nodaļu/apvienību priekšsēžu un citu ieinteresēto darbinieku sanāksme 5. augustā, pulkstens 14.00. DVCV prezidija sēdē 17. maijā, DVF Straumēnos, DV priekšnieks atkārtoti izcēla DV nodaļu/apvienību priekšsēžu darbu. Pastāvīgā saskarē ar vanagiem, vanadzēm un tautiešiem uz vietām, šie darbinieki vislabāk pazīst organizācijas darbu, tā sekmes un grūtības. Viņu pieredze līdz šim varēja izpausties tikai DV zemju delegātu sapulcēs. Šoreiz viņiem būs iespēja apmainīties ar pieredzi ar līdzīga darba darītājiem citās zemēs un pārrunāt tiešo darbu ar centrālās valdes locekļiem, kas būs prezidijā. Šāda veida apspriede DV darbā notiks pirmo reizi un prezīdijs cer uz labu atsaucību.

Dziesmu dienu laikā notiks arī DV jaunatnes sanāksme, ko sasauc un vadīs DVCV jaunatnes nozares vadītājs Māris Graudiņš. Sanāksme notiks pirmdien, 3. augustā, plkst. 18.30, DV biroja telpās. Pirms visām paredzētajām sanāksmēm, svētdien, 2. augustā, plkst. 10.00 no rīta vanagi pulcēsies piemiņas brīdim pie organizācijas pirmā priekšnieka, pulkveža Viļa Januma kapa. Ceturtdien, 6. augustā, plkst. 18.00 sarīkojumu virkne noslēgsies ar draudzības sanāksmi.

Savā sēdē DVCV prezidijs nolēma DV centrālās valdes sēdi sasaukt 31. jūnijā un 1. augustā, Minsterē. Sēdei pieņēma ģenerālsekretāra izstrādāto darba kārtību 10 punktos. Prezidijs konstatēja, ka DV priekšnieka vēlēšanām pieteikti divi kandidāti: Jānis Frišvalds un Guntars Brikmanis. DV vanadžu priekšnieces vēlēšanās pieteikta tikai viena kandidāte: Anita Hāznere-Utināne. Vēlēšanas notiks no 1. oktobŗa līdz 1. novembrim. DV priekšnieka vēlēšanās balstiesīgi ir visi DV organizācijas biedri — vanagi vanadzes un jaunieši. DV vanadžu priekšnieces vēlēšanās balstiesīgas ir tikai vanadzes.

DV Lielbritanijā ir izdevuši jaunu informācijas pastkarti ar saukli: ,,Restore Independence to The Baltic States''. Attēlā redzamas Eiropas kontūras, uz kuŗām ar dzelkšņainu līniju atdalīta sarkani iekrāsotā Padomju Savienībai pakļautā daļa no zaļās brīvās daļas. Pakļautajā daļā nedaudz gaišāki iekrāsotas Baltijas valstis, kuŗu palielināts attēls ir turpat līdzās, ar katras valsts nosaukumu un tās lielākām pilsētām. Otrā pusē īss iespiests teksts atgādina Baltijas valstu varmācīgo okupāciju pēc nacistu Vācijas un Padomju Savienības neuzbrukšanas līguma noslēgšanas 1939. gadā. Pietiekoši vietas atstāts adresei un vēstulei. DV ir izsludinājuši sacensību jaunas ,,pamarkas'' metam ar saukli: Russification — the Death of the Baltic Nations''.

Ārējās informācijas daļas vadītājs Alfons Lindens informēja prezīdiju par savu ceļojumu uz Austrāliju un ASV. Viņš ticies ar lielu skaitu DV darbinieku, pārrunājis ar viņiem organizācijas darbu un uzklausījis ierosinājumus. Prezidija sēdi vadīja DV priekšnieks Jānis Frišvalds, piedalījās prezīdija locekļi Sigurds Lindiņš un Alfons Lindens. Klāt bija Latviešu Leģiona referents I. Kažociņš.

Iks.

DARRELL KENT REAL ESTATE LTD.

Jau 9 gadus
latviešu pārstāvis

JĀNIS KORBS
Sales Representative

Biroja: 534-6381
Mājās: 461-9359

902 Bathurst Street Toronto, M5R 3G3

Ērgļu ligzdas medus

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

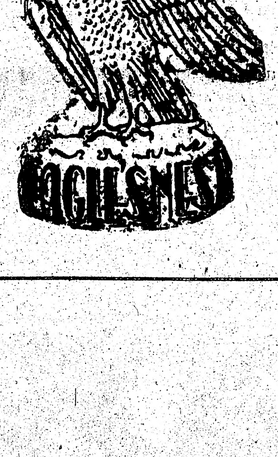

Meklē adreses

Latviešu tehniskās terminoloģijas (LTTV) piektais sējums

Vārdnīcas piektais un pēdējais sējums ir iespiests, nobeidzot līdz ar to monumentālu darbu, kas ilga 24 gadus. Vārdnīcā atrodami tuvu pie 100.000 terminu katrā latviešu, angļu un vācu valodā.

Piektais sējums ir izsūtīts visiem vārdnīcas abonentiem, kas par to samaksājuši, izņemot dažus gadījumus.

ASV - Grāmatnīcas īpašnieks Leons Rumaks, samaksājis par 12 piektā sējuma eksemplāriem, bet uz grāmatnīcas adresi sūtītie sējumi visi atnākuši atpakaļ, jo Rumaks miris šī gada 19. janvārī. LTTV redakcijai nav pasūtinātāju adreses.

Nav sagaidāms, ka grāmatnīcas lietas tiks kārtotas, kādēļ lūdzam pieteikties tos vārdnīcas abonentus, kas maksājuši L. Rumaka grāmatnīcai. Pieteikumam jāpievieno pierādījums par samaksas nosūtīšanu (čeka fotokopija). Pēc šo norādījumu ievērošanas abonentam nosūtīs piekto sējumu.

Lūdzam paziņot adreses šādiem vārdnīcas abonentiem (uzdota pēdējā zināmā adrese):

ASV — Beldava-Veldre Aija — 3430 Elizabeth St., Columbus, Ind. 47201, **Bergholcs, Gunārs** — 510 S. Hamilton Rd., Columbus, OH 43213, **Majors, Kārlis** — 1310 Plandome Rd., Manhasset, N.Y. 11030, **Paegle, Laimons** — 16 Commonwealth Ave., Swampscott, MA 01907, **Pavlovičs, Oskars** — 64225 Judson St., Lincoln, Nebr. 68507, **Vagners, Elza** — 6720 E. Green Lake Way, Seattle, WA 95103.

CANADA — Dzilna, A. —4101 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 3H3, **Forstmanis, Tālis** — 225 Old Carriage Dr., Kitchener, Ont. N2P 1H5.

Šinīs lietās lūdzu rakstīt:

A. Spurmanis — 8106 Arcadian Road, Montreal, Que, H4X 1A1, Canada.

A. Spurmanis

Neapreibinaities ar vīnu, no kā ceļas izlaidīga dzīve, bet topiet gara pilni. (Efez. 5:18).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, 30 McDairmid Rd., Scarboro, Ont. M1S 1Z6.

Lūdzu atsaukties

sekojošu latviešu leģionāru piederīgos, draugus, kara biedrus: **serž. Dzeņa Jāņa**, 19. div. 43.P. I Btl.,

ltn. Pīterāna Vilhelma, 19. div.43.P. I Btl.,

maj. Laumaņa Ernesta, 19. div. fizilieru Btl. komandieris.

kapt. Ozola Jāņa, 19. div. Art.P. III Div.,

ja viņiem ir kaut kas zināms par viņu dzīves un kara gaitām, fotografijas un tml. ziņas.

Meklējam V. Reinfeldu, kas laikā no 1946.—48.g. strādājis Latviešu centrālajā komitejā Detmoldā un sniedzis ziņas laikrakstam Tēvzeme par kritušajiem latviešu karavīriem.

Ziņas lūdzu sniegt DV ģenerālsekretāram A.J. Bērziņam, Salzmannstrasse 152, 4400 Münster/Westf., Vācijā.

A.J. Bērziņš

Maskava izcirtīs 4000 kāpu priedes

Neievērojot, ka smilšu kāpas Rīgas Jūrmalā ir aizsargāta dabas josla, kur nedrīkst grozīt augsnes un koku dabīgos apstākļus, Maskavas Pilsētas padome tur ir nolēmusi celt lielu ārstniecības ēku kompleksu saviem darbiniekiem. Smilšu kāpās pie jūras, Jaunķemeros pieņemts lēmums nocirst 4000 kāpu priedes, dodot vietu būvei un pievedceļam. Laviešu architekti ir izstrādājuši alternatīvu plānu, pēc kura, paredzēto būvi pārceļot tikai 300 metru tālāk no krasta, varētu to celt klajumā, kur nav jāaiztiek neviens koks. Uztraukums, sašutums un protesti Latvijā pret ,,Jūrmalas traģēdiju, ekoloģisku īsredzību, stagnācijas perioda lieluma māniju'' kanalizējušies lūgumā Pad. Sav. Augstākai Padomei grozīt paredzētās celtnes plānus. Augstākā Padome lietu atvirzījusi izšķiršanai Rīgā, un republikas marionetes pakalpīgi apstiprinājušas agrāk nolemto. ,,Lai no atpūtas vietas tieši varētu iekāpt jūrā''. Smilšu kāpu un šalcošo priežu vietā draud dzelzbetona tuksnesis Rīgas Jūras līcī!

LNF

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

SATONA (SUTTON)

● **Latvieši no Kesvikas, Toronto un Satonas pilsētas, kā arī no tuvākās apkārtnes 13. jūnijā pulcējās Jūles Statkusas īpašuma dārzā, lai atcerētos 14. jūnija deportācijas. Mājas saimniece apskatīja traģiskos notikumus savā dzīves vietā un tās apkārtnē Latvijā. Pēc tam runāja kesvikietis Jānis Treijs un Edgars Straumers. Sevišķu uzmanību izpelnījās jaunieši Richards un Margarita Kaņķi no Toronto. R. Kaņķis labā latviešu valodā apskatīja sava nelaika tēva atstātos garīga satura rakstus, veltītus 14. jūnija notikumiem.**

Oficiālo daļu beidza ar K. Arāja lūgšanu. Sarīkojuma beigu cēliens bija īss, lai visi varētu laikus pievienoties lielajam 14. jūnija dievkalpojumam Toronto.

js.

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītāja F.T. Kristberga ārpuna stundas otrdienās no pl. 10—13, trešdienās no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13. Māc. F.T. Kristberga adrese: 12 Worthington Cresc., Toronto, Ont. M6S 3P6, tālr. māja 769-6950.

28. jūnijā pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu.

5. jūlijā pl. 10.30 dievkalpojums Saulainē; pl. 19 dievkalpojums dievnamā.

12. jūlijā pl. 10.30 dievkalpojums Saulainē; pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Calītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. māja 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Calīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

28. jūnijā pl. 11 dievkalpojums.

5. jūlijā pl. 10 dievkalpojums. Pl. 17 Sidrabenes bērnu nometnes atklāšana.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Dunforth Ave.

28. jūnijā pl. 13 Sv. Barnabas baznīcā dievkalpojums. Mateus ev. 9: 9—13; Rom. 4:18—25.

5. jūlijā pl. 13 dievkalpojums baznīcā. Mateus 9:35—10:8; Rom. 5:6—11.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. J. Šmits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ont. M1S 1Z6, tālr. 299-3780. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 14 Walmer Rd. dievnamā. Visi mīļi aicināti.

Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.

Gaismas telefons ticības stiprināšanai 299-8545 darbojas nepārtraukti 24 stundas dienā. Vēsts latviešu valodā tiek ieskaņota divreiz nedēļā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins — 11290 Pine Valley Dr., Woodbridge, Ont., L4L 1A6, telef. 832-3264.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša otrā svētdienā pl. 13.00 Lietuviešu baznīcā, 1021 College St., Toronto.

SV. KATRĪNU DRAUDZE

Macītājs Jānis Prauliņš, 301 Queenston, St. Catharines, Ont., L2P 2X5, tel. 685-3190.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša 3. svētdienā, pl. 15.00 Kristus lut. baznīcā, 140 Russell Ave, St.Catharines.

Jūlija mēnesī dievkalpojuma nebūs.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave South.

28. jūnijā pl. 16 — draudzes dievkalpojums.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā, 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Dūmiņš, P.O. Box 655, Port Colborne, Ont. L3K 5X8, tālr. (416)-834-6081.

Jūlijā un augustā latviešu dievkalpojumi nenotiks.

NIAGARAS DRAUDZE

Draudzes priekšnieks Andrejs Šteinbachs, 6308 Drummond Rd., Niagara Falls, tel. 354-1258.

MONTREALAS LATVIEŠU DRAUDZES

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Macītājs Gunārs Hūns, 8262 Place Chanceaux, Montreal, Que. H1K 1M7, tel. 352-1204. Macītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

Dievkalpojumi, ja nav citādi norādīts, notiek katru svētdienu pl.13.30 baznīcā.

OTAVAS DRAUDZE

Macītāja Sarma Eglīte, 40 Driveway, Apt. 708, Ottawa, Ont. K2P 2C9, tālr. (613) 234-6764. Otavas latviešu ev. lut. draudze — 83 Main ielā.

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 10.30 no rīta, svētd. Bafalo TV 29. stac. pl. 21; 700 Club — Bufalo TV 29. stac. no pirmd. — piektd. pl. 10 no rīta, svētdienās pl. 22.
TV stac. 47 no pirmd. — piektd. pl. 9 no rīta.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
32 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja.
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

Daugavas Vanagu Toronto nodaļas veļu pulkos aizgājušie biedri
no 1986. gada 31. decembŗa līdz 1987. gada 30. jūnijam

Arnolds Stūris
dzimis 1906. gada 2. decembrī,
miris 1986. gada 23. decembrī

Aloizs Vjakse
dzimis 1909. gada 3. septembrī,
miris 1987. gada 9. janvārī

Kārlis Bļodāns
dzimis 1911. gada 17. aprīlī,
miris 1987. gada 9. februārī

Aleksandrs Ancāns
dzimis 1915. gada 11. decembrī,
miris 1987. gada 20. martā

Ludvigs Balevics
dzimis 1922. gada 29. oktobrī,
miris 1987. gada 26. aprīlī

Alma Arents
dzimusi 1906. gada 23. decembrī,
mirusi 1987. gada 10. maijā

Otto Ponevics
dzimis 1922. gada 14. septembrī,
miris 1987. gada 25. maijā

Ak, retākas rindas
Ik gadus mums tiek,
Viens biedrs pēc otra
Galvu kapenēs liek...

SĒRO
DAUGAVAS VANAGI TORONTO

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā māte, vecāmāte un vecvecmāte

Gunhilda Marie Ūdris,
dzimusi Nissen

dzimusi 1897. gada 8. decembrī Odenpaa, Igaunijā,
mirusi 1987. gada 18. jūnijā Londonā, Ontario.

Mīļā piemiņā paturēs
dēls ar ģimeni Latvijā,
dēls un meitas ar ģimenēm Kanadā un ASV

Tad es nākšu atkal un ņemšu jūs pie sevis.

Donkasteras latvieši šauj un dejo

● Daugavas vanagu šaušanas meistarsacīkstes telpās ar mazkalibra šauteni un pistoli notika Tuptonā pie Česterfīldas. Labākā šāvēja balvu ieguva E. Krauze ar šauteni un pistoli kopvērtējumā. Viņš uzvarēja meistarklasē arī ar šauteni.

Ar pistoli nepārspēts palika E. Eniķis.

Visās grupās un klasēs iespējami ir 200 punkti, izņemot dāmu klasi, kur iespējami tikai 100 punkti.

Dāmu klasē 1.v. E. Balode (Lestera) ar 93 p., 2.v. A.Laudobele (Lestera) ar 89 p., 3.v. M. Pulere (Mansfīlda) ar 74 p.

Strēlnieku klasē no 18 līdz 50 gadiem 1.v. A.Cukurs (Česterfīlda) ar 155 p.

Senioru klasē no 50 līdz 65 gadiem bija 11 dalībnieki, kas uzrādīja labu gatavību. 1.v. R. Bormanis (Česterfīlda) ar 182 p., 2.v. A. Balodis (Lestera) ar 173 p., 3.v. L. Tropins (Derbija) ar 172 p.

Veterānu klasē — virs 65 gadiem: 1.v. J. Līdaks (Bradforda) ar 121 p., 2.v. E. Vīnbergs (Donkastera) ar 101 p., 3.v. K. Šneiders (Bradforda) ar 58 p.

Meistarklasē, kuŗas dalībnieki rēgulāri šauj vietējos angļu klubos ziemas un vasaras līgās: 1.v. E. Krauze (Česterfīlda) ar 195 p., 2.v. F. Laudobelis (Lestera) ar 191 p., 3.v. A. Freimanis (Donkastera) ar 185 p.

Šaušanā ar pistoli vispārējā klasē virs 16 gadiem piedalījās 23 šāvēji. 1.v. E. Eniķis (Mansfīlda) ar 164 p., 2.v. E. Krauze (Česterfīlda) ar 145 p., 3.v. A. Bundža (Bedforda) ar 143 p.

AMBER PRINTERS AND PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Foto J. Ligers

TLB Sestdienas skolas 36. izlaidums notika 6. jūnijā Latviešu Centrā Toronto. Attēlā skolas absolventi, skolotāji un goda viesi. Pirmajā rindā no kr.: absolventi Edmunds Sproģis, Pēteris Ezers, Rita Collins, Dina Lynch, Sandra Kalniņa, Inta Timbere, Inga Brence, Reinis Briedis un Krišs Searle. 2.r. vidū — skolas pārzine Elizabete Pētersone.

A. Freimanis uzrunāja klātesošos, nododot sveicienus no DVF valdes priekšsēža L.Rumbas, un pasniedza izcīnītās balvas.

Česterfīldas nodaļas vanadzes A. Vītiņa un Leite gādāja par uzkodām.

● Daugavas Vanagu fonda Ziemeļanglijas novada tautas deju kopa Dižie atzīmēja savu 5 gadu darbības jubileju.

Vakaru iesāka ar Reiņa Gabaliņa sadzejoto un Dižajiem veltīto dziesmu. Pēc tam kopas vadītājs Kārlis Uskalis teica uzrunu. Dižie tika dibināti 1982. gada 18. aprīlī, kad vecākās paaudzes dejotāji bija uzsākuši intensīvus mēģinājumus. Galvenais kodols nāca no Bradfordas Saktas un Līdsas Kamoliņa, kam pievienojās bijušie dejotāji no Donkasteras, Mančesteras, Ročdēles, Halifaksas un vēl citām vietām. Dažiem dejotājiem ir liela pieredze. Var teikt, ka viņi dejojuši visu savu mūžu, bet ir arī iesācēji, kas tagad itin labi iekļāvušies kopējā dejotāju saimē. Dižo rindas papildinās arī ar mūsu trimdas otro paaudzi.

Kopa sastāv no apm. 20 dejotājiem, kas pulcējas mēģinājumiem katru ceturtdienu DVF Bradfordas nod. namā.

Aizvadītajā laikā Dižie piedalījušies: 1982. gadā Eiropas latviešu dziesmu svētkos Līdsā, 1984.g. Minsterē, 1986.g. Lesterā un daudzu DVF nodaļu sarīkojumos.

Šajā vasarā, kad Brīvās pasaules latvieši pulcēsies saviem kultūras svētkiem Minsterē, Dižie būs viņu vidū, kur raitā solī un krāšņos tautas tērpos daudzinās latviešus un Latvijas vārdu.

● 26. Daugavas Vanagu fonda sporta svētki Mansfīldā pulcināja sportistus no rosīgākiem sporta centriem.

Dienā sacensības risinājās galda tenisā, novusā un šautriņu mešanā. Par jaunajiem meistariem galda tenisā kļuva A. Cukurs, novusā vispārējā klasē J. Liepiņš, novusā dāmām — G. Krontāle, bet šautriņu mešanā — Donkasteras nodaļas komanda.

Apbalvoti tika arī divi mūsu veiksmīgākie sportisti, kas uzrādīja izcilus panākumus 1986.gadā — Andrejs Cukurs kā veiksmīgākais sportists mūsu pašu sacensībās, bet Jānis Gercs par izciliem panākumiem Lielbritanijas veterānu vieglatlētikas meistarsacīkstēs, kur viņš bija ieguvis pirmās, otrās un tālākās vietas vairākās disciplīnās.

Vakaru ievadīja DVF Mansfīldas nod. valdes priekšsēdis A. Kļava, sveicot vakara viesus. DVF kultūras un sporta daļas vadītājs A. Freimanis uzrunāja klātesošos un nodeva sirsnīgus sveicienus no DVF valdes priekšsēža L.Rumbas.

Noslēguma ballē bija ieradies DV organizācijas priekšn. J. Frišvalds ar kundzi, kuŗu aicināja pasniegt balvas uzvarētājiem. J. Frišvalds slavēja rosīgo sporta saimi gaŗo gadu gājumā viņu nepārtrauktajās un nenogurstošajās aktīvitātēs.

Galda tenisā ceļojošā vairoga izcīņā piedalījās seši dalībnieki. Pagājušā gada uzvarētājs A. Cukurs samērā viegli uzvarēja arī šoreiz. 1. v. A.Cukurs (Česterfīlda), 2.v. A. Lutkēvics (Lestera), 3.v. V. Leja (Derbija).

Novusā jauniešiem: 1. v. S. Kapitānovs (Lestera), 2.v. B. Warman (Straumēni), 3.v. S. Kapitānova (Lestera).

Novusā dāmām piedalījās septiņas dalībnieces. 1.v. G. Krontāle (Lestera), 2.v. A.Warman (Straumēni), 3.v. I. Kapitānova (Lestera).

Novusa vispārējā klasē piedalījās 22 dalībnieki, spēlējot pēc divmīnusa sistēmas. 1.v. J. Liepiņš (Lestera), 2.v. V. Leja (Derbija), 3.v. A. Plūme (Mansfīlda).

Par DVF ceļojošo kausu šautriņu mešanā sacentās piecas komandas, kuŗas bija samērā vienlīdzīgas savos spēkos. Nenoliedzami šautriņu mešana ir viens no tiem sporta veidiem, kur dažreiz „laimējas". Bez zaudējuma finālā iegāja Derbija, tad, zaudējot Donkasterai divas reizes pēc kārtas, tai nācās samierināties ar otro vietu. 1.v. Donkastera, kuŗas komandā šautriņas meta A. Dergačevs, J. Lazda, J. Kalniņš jun., B. Faultless, A. Freimanis un E. Vīnbergs; 2.v. Derbija, 3.v. Lestera II.

DVF sportisti bija sagādājuši speciālu atzinības balvu ilggadīgajam DVF sporta daļas vadītājam Alfonam Freimanim, kas sporta dzīvi Lielbritanijā nepārtraukti vadījis 25 gadus. Ziedus saņēma viņa dzīvesbiedre Austra, un tie tika pasniegti arī pašam jubilāram no nometņu laika draugiem Altgarges nometnē Vācijā.

Visu iecienītā un vienmēr jautrā Kaija gādāja par deju mūziku. Bija arī loterija. Balles zāle bija rotāta krāšņiem pavasaŗa ziediem, par ko gādāja rosīgie nodaļas darbinieki.

Strēlnieks

Birutas Senkēvičas balvu ieguva Ingrīda Jansone.
Foto J. Ligers

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 14 Walmer Rd. dievnamā. Visi mīļi aicināti.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Mairas Reinbergas
GLEZNAS
no 5.g. 6. jūnija līdz 7. septembrim
Centre d'Arts Orford
tel. 819-843-3981
Mont-Orford, Québec, CANADA

Anna Strauta Mājas mātei

Ceptas pildītas cāļa krūtis
8 pers.

4 cāļa krūtis
8 vārīta šķiņķa šķēles
8 speķa šķēles
1 10 unču sēņu viras skārdene (cream of mushroom soup)
1 tase skāba krējuma

Cāļa krūtis atbrīvo no kauliem un ādas un pārgriež gareniski. Uz katras puses uzliek vārīta šķiņķa šķēli, satin, no ārpuses aptin speķa šķēli, ko sasprauž ar koka irbulīti.

Cāļa krūtis sakārto iepriekš ar sviestu ieziestā sacepumu pannā. Pārlej pāri sēņu viru, sajauktu ar skābu krējumu. Pannu cieši pārklāj ar alvas papīru un cep 2 1/2 stundas 275° temper. Noņem papīru un cep vēl 1/2 stundu.

Desiņas mīklā
4 pers.

1 ēdamk. tauku
1 mārc. cūkas gaļas desiņu
Mīklai: 1 tase miltu
1/4 tējk. sāls
1 ola
1 1/4 tases piena

Krāsns temper. 425°F. Vispirms sagatavo mīklu. Blodā sasijā kopā miltus un sāli, pieliek olu un pusi no piena un labi sakuļ, tad pievieno atlikušo pienu, tā ka iznāk šķidra mīkla. Taukus ieliek cepamā pannā un krāsnī izkausē, tad sakārto desiņas traukā vienā kārtā. Trauku ieliek atpakaļ krāsnī un cep 10—15 min., desiņas apgriežot, lai apbrūninās no visām pusēm. Mīklu pārlej pāri un temper. samazina uz 350°F. Cep apm. 30 min., kamēr mīkla uzrūgusi un zeltaini brūna.

Cālis ar rīsiem
4—6 pers.

4 tases sagrieztas cepta cāļa gaļas
1/2 tases sviesta
6 ēdamk. miltu
2 tases ābolu biezeņa
1 paciņa kaltētas sīpolu viras
2 1/2 tējk. curry pulvera
1/2 tējk. ingvera pulv.
1/4 tases citrona sulas.

Katliņā izkausē sviestu, pieliek miltus, ābolu biezeni, ingvera pulveri un 2 tases ūdens. Lēnā siltumā silda 1/2 stundu. Pieliek citrona sulu, sagriezto cāli un visu uzkarsē. Pārlej pār vārītiem rīsiem.

Kafijas krēma torte

8 olas, atdalītas
1 1/2 tases pūdercukura
2 tējk. cepamā pulvera
1/2 tases miltu vai smalki sakapātu riekstu
3 ēdamk. šķīstošā kafijas pulv.
1 tējk. vaniljas
1/4 tējk. tartara pulvera.

Labi sakuļ dzeltenumus, pievieno pūdercukuru, cepampulveri, miltus vai sasmalcinātos riekstus, kafijas pulveri un vanilju. Labi samaisa. Sakuļ olbaltumus ar tartara pulveri, kamēr veidojas stingras putas, tad iecilā mīklā. Cep 3 labi ar sviestu ieziestās un ar miltiem izkaisītās 8 vai 9 collu lieluma kūku formās 350° F temper. apm. 20 min. Atdzesē, tad katru kārtu rūpīgi pārgriež uz pusēm un pilda ar kādu šokolādes krēmu. Īpaši labai garšai pildījumam var pievienot 1 ēdamk. šķīstošā kafijas pulvera.

Viegls sviesta krēma pildījums.

Saputo 1 tasi sviesta ar 1 tasi cukura, pievienojot 1 tējk. vaniljas ekstrakta, 3/4 tases miltu, 2/3 tases piena un 1/2 tases kakao; labi sakuļ.

Vajā Hāre Krišna sektas

Cilvēka tiesību biļetens „USSR News Brief" ziņo, ka 17. martā Rīgas ādas un venerologiskajā dispanserā piespiedu kārtā ievietots Hāre-Krišna sektas loceklis Valentīns Jaroščuks. Kā paziņojuši Hāre-Krišna sektas piederīgie, gadījumā ja Jaroščuks netiek drīzumā atbrīvots, vairāki šīs biedrības locekļi uzsākšot bada streiku. Valentīns Jaroščuks jau agrāk piespiedu kārtā bija ievietots Dņepropetrovskas psichiātriskajā slimnīcā.

Par Jaroščuku pieejama visai skopa informācija. Zināms, ka viņš ir precējies — viņa ģimenē aug viens bērns.

Valentīna Jaroščuka vārds pirmo reizi minēts cilvēka tiesību grupu ziņojumos no Latvijas 1985. gada beigās, sakarā ar vairāku Hāre-Krišna kustības piekritēju dzīvokļos notikušām kratīšanām. Tās notika Dņepropetrovskā, Rīgā, Tbilisi un Permā. Toreiz psichiātriskā slimnīcā piespiedu kārtā tika ievietots arī bijušais latviešu politieslodzītais Maigonis Rāviņš. Nedaudz vēlāk Maigonis Rāviņš no psichiātriskās slimnīcas atbrīvots, taču jau pēc neilga laika rietumus sasniedza vēsts, ka Rāviņš no jauna apcietināts un nosūtīts uz Kazahiju — Alma-Atas speciālo psichiātrisko slimnīcu — iekšlietu ministrijas iestādi LA-155/7. V. Str.

PĀRDODAMA motorlaiva
Zvanīt 499-9054 pēc pl.17 no pirmdienas līdz piektdienai.

IZĪRĒJAMA MĒBELĒTA ISTABA
Gerrard—Woodbine rajonā. Zvanīt 691-3980.

ONTARIO SVIN

CANADA DAY 1987

PIEDALĀS

Karaliskā Kanadas artilērijas 7. Toronto Pulka goda salūts
Metropolitan Toronto Ambulance Services Display
Rafael's Mariachi Band
Second Fiddle
Borgy's Banjo Reunion
Burlington Teen Tour Band
Klauna Grimas Mākslinieki
Atspirdzinājumi
George Kash un Octoberfest Express
Balonu skulptūras
Panda Dance Theatre
Jong Park Tae Kwon-Do
Synconna Steel Band
Dominion Dancers
Professor Futz & His Band of Nuts
Pantomimi
Burvji
Kideo

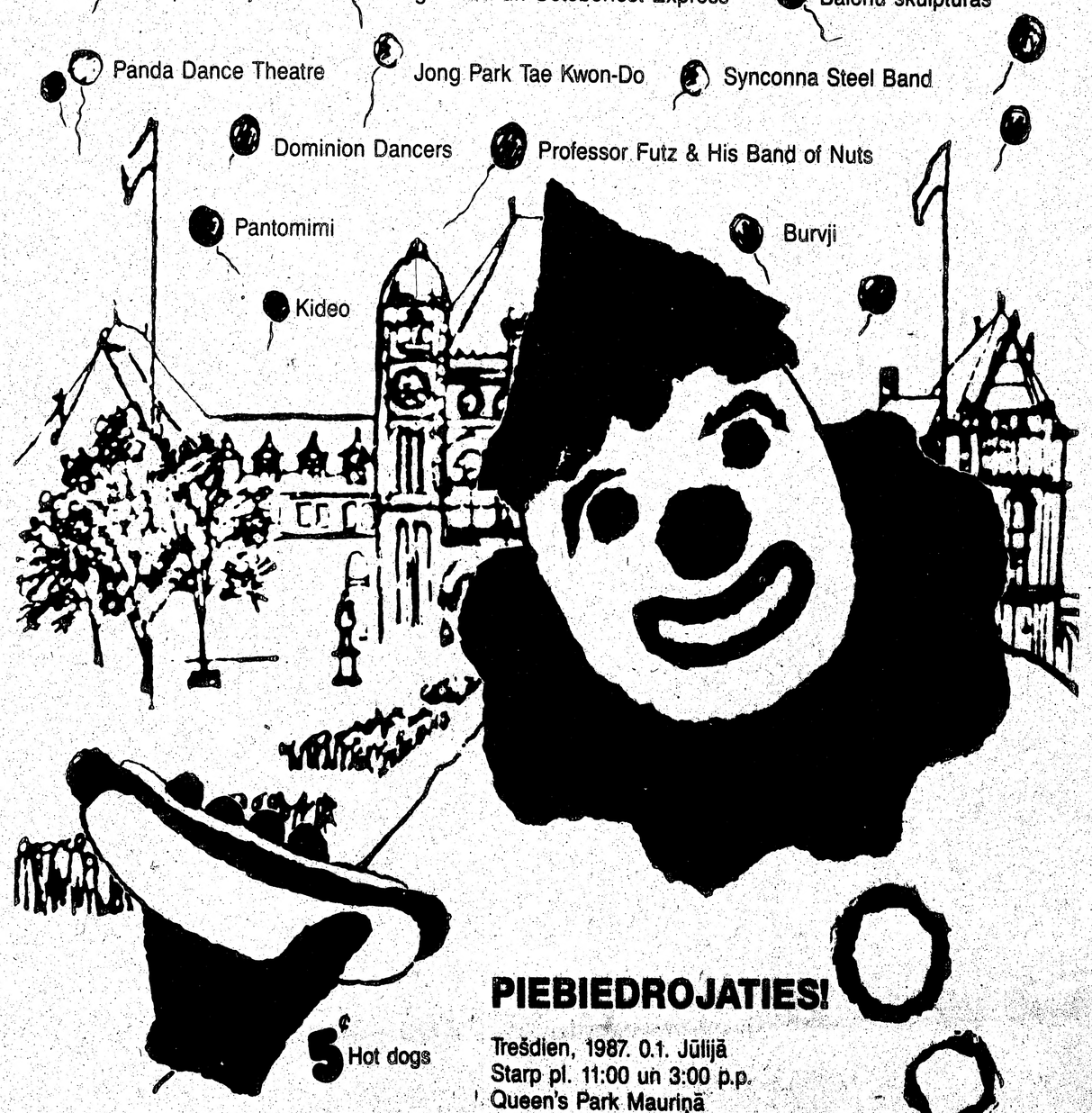

5¢ Hot dogs

PIEBIEDROJATIES!

Trešdien, 1987. 0.1. Jūlijā
Starp pl. 11:00 un 3:00 p.p.
Queen's Park Mauriņā
(College and University)

The Honourable David Peterson
Premier and Minister of
Intergovernmental Affairs
Ontario

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Jūnija pirmajā nedēļā sākas veco ļaužu atpūtas laiks draudzes īpašumā Katskiļos. Vēsā laika dēļ bija ieradušies tikai 18 dalībnieki, bet pavisam pieteikušies 40 dažādos posmos. Pieteikšanās uz bērnu vasaras nometni līdz jūnija beigām. Lielākais skaits jūnija sākumā bija pieteikušies uz valodas nometni (tiem, kas neprot latviešu valodu). Pavisam pieteikušies 102 dalībnieki.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes priekšnieks V. Zālīte ziņo, ka draudze saņēmusi tālbraucēja kapteiņa Kārļa Šķerberga mantojuma novēlējumu par 29.900 dol. Kapteinis pirms daudziem gadiem noslīka Hudsonas upē pie Jonkeriem. Savu mantojumu viņš bija atstājis māsai Inai Šķerbergai, kas nesen nomira Ņujorkas pavalstī. Tagad mantojums pāriet draudzes ziņā.

● Lauku īpašuma izlozes ieņēmumi 7594 dol., izdevumi 1284 dol., atlikums 6310 dol. Ar to pārbūvēta bērnu nometnes virtuve un apšūta ūdensmāja ar mākslīgu aplikumu.

Draudzes darbvede M. Lucāna izsūtīs aptauju tiem draudzes locekļiem, kas caur draudzi izpirkuši Amerikas latviešu apvienības mūža biedru kartes. Dažos gadījumos ir neskaidrība, kādu organizāciju šie biedri pārstāv. **V. Irbe**

ČIKAGA

● 19. maijā pēkšņi 90 gadu vecumā miris Čikagas DV apv. ilggadīgais biedrs Arvīds Būmanis. Viņš dzimis 1897.g. 1. janvārī Annas pag. Valkas apriņķī. Bijis 1. Pasaules kara dalībnieks. Strādājis valsts dienestā telegrafa un telefona iestādēs. Bijis Gulbenes pilsētas domes loceklis un slimo kases darbinieks. Apbalvots ar atzinības krustu. Vācijā, Minchenē, strādājis pie UNRAS un IRO. ASV papildinājis izglītību De Paul universitātē ienākumu nodokļu likumos. Piederēja pie Sv. Jāņa draudzes. Nelaikis bija Latvijas Brīvības fonda dalībnieks un ALA mūža biedrs, un viņam bija piešķirts DV ASV zemes valdes goda raksts. Piederēja pie republikāņu partijas. Saņēmis vairākas balvas un atzinības rakstus ar prezidenta Rēgena parakstiem un arī fotografiju par partijas atbalstīšanu un darbošanos līdz. Savā laikā A. Būmanis bija aktīvs darbinieks DV apvienībā un arī latviešu sabiedrībā, bet pēdējos gados, veselībai pasliktinoties, bija maz redzams sabiedrībā, lai gan sekoja visiem dzīves notikumiem un ar līdzekļiem atbalstīja DV apvienību, draudzi u.c.

Nelaikis pārpelnots Rowland bēru namā, nevienam nezinot. Ļoti žēl, ka tas tā noticis, jo viņš bija pelnījis lielāku cieņu. A. Būmanim šeit bija tikai māsīca, bet tā nebija vēlējusies bēres rīkot.

Ar apvienības biedra V. Kupreičika ģimenes gādību viņa pelnu urnu apglabās Rotā, Brāļu kapos Katskiļos. Par viņu sēro māsa dzimtenē un vanagu saime. **A. Z.**

ROČESTRA

● Ročestras ev. lut. Krusta draudzes svētdienas skolas 35. izlaidums beidzās 7. jūnijā ar izbraukumu un sabiedrisku pēcpusdienu A. un I. Bullwinkel lauku īpašumā. Izlaiduma akts notika 30. maijā pēc dievkalpojuma baznīcas sabiedriskajās telpās, ko ievadīja māc. I. Gaide ar lūgšanu. Skolas priekšniece A. Vilka īsumā pastāstīja par skolas dibināšanu, uzsverot, ka šī ir viena no vecākām skolām, kas vēl darbojas. Par priekšniekiem darbojušies R. Ozols, Ž. Ozols un V. Lauva. Gadu tecējumā mācījušies ap 90 bērnu. Stipendijās izmaksāti ap 4,500 dol. nometņu, kursu, ģimnazijas apmeklēšanai. Līdztekus stipendijām ziedojuši bērnu vecāki un labvēļi. Skolā tagad mācās otrās paaudzes bērni, gandrīz visi no jaukto laulību ģimenēm, lai gan daudzus gadus tanī mācījušies latviešu ģimeņu bērni.

A. Vilka izdalīja liecības, kas liecināja, ka sēkla kritusi labā zemē un ka nenoliedzama latviešu skolas vērtība un iegūtās zināšanas laika tecējumā noderēs, uzturot latvietību trimdā. Ar priekšnesumiem iepriecināja klausītājus pirmās paaudzes bij. skolnieki Lizele Baker, Velta Lauva Zadiņa, no tagadējiem — Andris un Pēteris Johnson. Skolā arī māca bijušie skolnieki. Nobeidzot priekšn. A. Vilka nolasīja ALA apsveikumu — pievienots čeks par 450 dol. Šī summa ir daļa peļņas par pārdotām grāmatām Latvia, kuras apgāds noziedojis ALAi palīdzībai latviešu skolām.

R. A.

ASV DV Jaunatnes saieta dalībnieki Klīvlandē. 1.r. no kr.: I. Cubina, Kanadas DV valdes jaunatnes nozares vad. M. Lejiņa, DV CV jaunatnes noz. vad. M. Graudiņš, E. Kākulis, A. Rozīte.
Foto V. Jaunkalnietis

Milvoku DV vīru koris 35. darbības g. atceres koncertā. No kr. 1. r.: R. Prūsis, O. Skraučevs, H. Misiņš, koŗa diriģents Ern. Brusubārdis III, V. Zālītis, U. Muižnieks, K. Upesleja. 2. r.: J Vilciņš, E. Paeglis, A. Kitta, V. Muša, R. Bēdelis un J. Bēdelis. 3. r.: E. Čakāns, U. Briedis, M Kalniņš, U. Kalniņš, R. Dzelzkalns, O. Peniķis un koŗa priekšnieks Ā. Peniķis.

Milvoku DV vīru koŗa 35 gadu darba atcere

Milvoku Latviešu namā Daugavas Vanagu vīru koris diriģenta Ernesta Brusubārža III vadībā 6. jūnijā atzīmēja 35 nodziedātus gadus īsti vērienīgi un spoži sezonas slēgšanas koncertā. Svētku norisi lieliski izcēla koŗa ilggadējā sabiedrotā Kalamazū vīru koŗa diriģenta Roberta Zuikas un Čikagas vīru koŗa diriģentes Lorijas Vūdas vadība un atbalsts.

Koncertu ievadīja R. Zuikas diriģētā J. Graubiņa Padziedami nu, bāliņi. Sekoja E. Brusubārdas vadītā V.Baštika Gaŗa man šī naksniņa ar P. Lielzuikas solo dziedājumu, A. Vītola Nāc pie manis, tautu meita un A. Feiļa visi ciema suņi rēja. Pirmo daļu nobeidza L. Garūtas šeit nedzirdētā Skaistā jūra, plašā jūra R. Zuikas vadībā.

Otru daļu ievadīja E.Brusubārdas III vadītā J. Norveļa Aglona, kuŗa ar savu smeldzi jau kļuvusi par latviešu garīgo skumju izteiksmi. Tālāk diriģēšanu pārņēma Milvokos neredzētā, apdāvinātā un izskatīgā Čikagas vīru koŗa vadītāja Lorija Vuda. Viņas vadībā kopkoris izteiksmīgi atskaņoja J. Vītola Mežezeru, A. Jurjāna Lūk, roze zied un J. Baruša Dziesminieka sirds. Veŗoties jauniņās diriģentes veiklā un drošā dziesmu tulkošanā, jāliecina, ka mākslinieces savos īpatnējos, bet noteiktos žestos sasniegusi gatavības pakāpi un tikusi mūsu jauno diriģentu pirmajās rindās. Otrās daļas beidzamo dziesmu — T. Ilsteres Tēvu zeme runā, solo dziedot V. Aistaram, J. Ponem, R. Dzelzkalnam un E. Kākulim, izskanēja tik tuvi un aizkustinoši,ka to klausītājiem par lielu prieku nācās atkārtot.

Trešo daļu ievadīja Lorijas Vudas diriģētais H. Pavasara Mazs bij tēva novadiņš (atkārtoja) un I. Saksa Izauga ieviņa. Sekoja Ern. Brusubārdas III vadītā J. Beloglāzova Pūtin pūta melnais mednis un J. Noŗviļa Rīga dimd. Ernests Brusubārdis III ir dzimis mūziķis un mākslinieka slīpējumu guvis daudzās skolās. Viņa mūziķa ceļš ir likteņa nolikts. Kā pēdējo programmas dziesmu raiti un rotaļīgi novadīja R. Zuika — P. Līcītes Jātniecina dēliņš biju. Piedevām L. Vuda novadīja Klusē lauki, klusē mežs un Ern. Brusubārdis III — Mūžam zili...

Ļoti vērtīgais labu un rūdītu diriģentu vadītais koncerts nav tikai padziedāšana vien, bet lūgšana pēc mūsu brīvības dienām un tautas aizturēto sāpju veldze...

Svētku viesiem, diriģentiem un dziedātājiem pateicās jubilejas koŗa priekšnieks Āris Peniķis. Tālāk Ā. Peniķis sniedza ļoti koncentrētu pārskatu par koŗa ilggadējo darbību.

Koris ir vecākā DV vīru dziesmu vienība, kas apbalvota par nepārtrauktu dziedāšanu ar Daugavas Vanagu zelta nozīmi. Korī 8 vīri dzied ilgāk nekā 30 gadus, un arī pārējie bijuši koŗa rindās gaŗus gadus.

Priekšnieks pasniedza ilgo gadu dziedātājiem tradicionālās balvas: Kārlim Upeslejam par nodziedātiem 35 gadiem, Paulim Rudzītim par 25 gadiem, Jānim Bēdelim par 15 gadiem un Guntim Aulim par 10 gadiem.

Nobeigumā Ā. Peniķis sirsnīgi sumināja vanadžu kopas dalībnieces ar priekšnieci Mirdzu Cukuru. Vanadzes ir nepārtraukti uzticīgi atbalstījušas koŗa darbību.

Apsveicēju parādi ievadīja Milvoku prezidējošās Trīsvienības draudzes priekšnieks Arturs Mundeciems un dāmu komitejas priekšniece Zenta Lazdiņa, vēl runāja Millija Valtere, Kalamazū koŗa pārstāvis O. Puriņš, no Čikagas koŗa — Lorija Vuda, Brusubārža koŗa priekšn. Laimonis Beķeris un Indra Kalnīte, no Dzimtenes koŗa — Juris un Maiga Aleksejevi; pianists Valdis Treimanis pasniedza skanošu velti un Milvoku Pensionāru biedrības priekšn. Pauls Turlājs — aploksni. Ar rakstu bija sveicis Koŗu apv. biroja vadītājs A. Ūdris. **E. P.**

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel 465-5225

Svētdienās iepriekš sazinoties pa tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
sākot ar 1987. gada 29. jūniju
Pirmdienās no pl. 14.00 līdz 21.00.
Otrdienās no pl. 14.00 līdz 21.00.
Trešdienās slēgts.
Ceturtdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Piektdienās no pl. 12.00 līdz 23.00.

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
● Izjusti personīgi pakalpojumi
● Pastāvīga kapella
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221 — 1159

Vecākais latviešu puķu veikals
Vesius
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2L6
Tel. darbā 534-4645, pēc darbā 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Specializējies kontaktlenžu nozarē
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

SARMĪTE BULTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

Grāmatas dāvanām

A. Silgailis — Latvian Legion	$25.00
Kanadas vanadzes — Latvian cooking	$12.00
Latvju Enciklopēdija 1	$48.00
Latvju Enciklopēdija 2	$52.00
L. Gulbe — Varbūt — es esmu mežs, dzejas	$12.00
H. Biezais — Saki tā, kā tas ir	$16.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums	$ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti	$ 5.60
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis	$ 6.60
Garīgs apskats II	$15.00
88 Latviešu Tautas dejas un Apdares	$27.50
Mūzikālie pavadījumi 88 dejām	$12.00
Latviešu lietiskā daiļdare	$20.00
I. Gubiņa — Uz akmeņa stāvēdams	$18.00
L. Bērziņa — Jaunības atblāzmā	$16.00
A. Alksnis — Panaceja un viņas mācekļi	$18.00
A. Eglītis — Svešais cirvis cērt un cērt	$ 9.00
A. Kraujiete — Spoguli, spoguli, atklājies, dzejas	$14.00
M. Zichmanis — Brāļi Zēbergi	$14.00
Latvijas dzirnavas	$39.00
Dainu izlase — Ozols	$12.00
E. Grīslis — Uz ērgļa spārniem	$19.00
O. Perro — Vēstures veidotāji	$20.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm	$24.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns	$12.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa	40.00
K. Osis — Uz utopiju tilta	$13.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs	$12.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
Latvija — sienas kartes	$12.50
O. Perro — Holmas cietoksnis (trešais izd.)	$20.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Grāmatnīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
Pirmdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd. iesk., no pl. 12.00 līdz pl. 18.00
Slēgta sestdienās no 15. jūnija līdz 15. septembrim.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.
Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai no pl. 15.00-20.00
Slēgta sestdienās no 15. jūnija līdz 15. septembrim.

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

GRUPU LIDOJUMI UZ RĪGU 1987.G.
APMEŠANĀS RĪGAS JAUNAJĀ VIESNĪCĀ „LATVIJA"
VISS IESKAITĪTS — VIA HELSINKI un TALLINA
VISĀM GRUPĀM 12 vai 13 DIENAS RĪGĀ

1) No 7.—22. aug.	Can. $2400.00	12 dienas Rīgā
2) No 21. aug.—5. sept.	Can. $2200.00	13 dienas Rīgā
3) No 4.—19. sept.	Can. $2200.00	13 dienas Rīgā

Pēc pieprasījuma varam izkārtot ilgāku uzturēšanos vai kādā citā Rietumeiropas pilsētā.
Individuāli izkārtojams satsināts uzturēšanās laiks Rīgā.
Ja domājat aicināt radus ciemos šeit, vai vēlaties viesu vīzu, lai apciemojuma laikā Latvijā dzīvotu pie radiem, tagad ir īstais laiks sākt vajadzīgo dokumentu sagādi.

Visās tūrēs ieskaitīts: lidojums turp un atpakaļ, visi nodokļi, visur pirmās šķiras viesnīcas, visi transferi, ekskursijas visās vietās, maltītes, u.c.

Sīkāka informācija un rezervācijas:

ATLAS TRAVEL SERVICE
103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT., M6R 2K9
Tel. (416) 531-3519
RUNĀJAM LATVISKI!

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, ellas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275—1280.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

RM NSM

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM

Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

RATAS OPTIC
Īgauņu uzņēmums.
219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251
465-8648
Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

DR. ROBERTS U. VAGNERS, O.D.
OPTOMETRIST
3439 YONGE STREET
TORONTO, ONTARIO M4N 2N1
TELEPHONE
(416) 485-5233

Latviešu Dziesmu svētki Minsterē
1987.g. no 2.—9. augustam
Lidojumi vien, sākot ar $619.
Vienas nedēļas grupu lidojuma maksa, sākot ar $1310 Kan. ($975 US)
Maksā ieskaitīts turp un atpakaļ lidojums **Toronto-Diseldorfa; abos virzienos** autobuss **Diseldorfa-Minstere; viesnīca ar brokstīm ik dienas,** nodokļus ieskaitot.
Brošūru ar sīkākiem paskaidrojumiem un rezervēšanu lūdz pieprasīt:
ATLAS TRAVEL SERVICE
103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT., M6R 2K9
Tel. (416) 531-3519
RUNĀJAM LATVISKI!

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā: • ilgā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
• žāvētus tītarus, zivis,
• pašu cepta rupjmaizi, pīrāgus, ķimenmaizītes, smalkmaizītes, jubileju klipčerus u.c. gardumus.
• klāj viesību galdus.
Īpašnieki Auama un Jānis Mikelsoni

Neticami, bet patiesi

NO OKUPĒTĀS LATVIJAS PRESES SLEJĀM

Okupētās Latvijas presē tik bieži atkārtotie uzsaukumi „Kvalitāti un tempu!" ir un paliek savstarpēji pilnīgi pretēji un nesavienojami faktori gala mērķa sasniegšanai.

Zema produkcijas kvalitāte, kas jau kļuvusi par chronisku parādību, ir nemākulīgas organizācijas un uzspiesta pārmērīgi strauja darba tempa rezultāts. Katram ir saprotams, ka lielā steigā nekas labs un augstvērtīgs nevar būt padarīts. Pie tam vēl nav sabalansēti ražošanas plāni ar materiālu tehniskās apgādes iespējām. Viens otram pretī runā arī līgumsaistību piegādes plāna un produkcijas reālizācijas plāna izpildes prasības.

Kombināts Ventspils koks, izdarot rekonstrukciju, 1987. g. sākumā pārtrauca darbību, līdz ar ko vairāku no tā piegādes atkarīgo uzņēmumu produkcija noslīdēja uz nulli.

Valsts pieņemšanai nebija sagatavojies Bolderājas koksnes kompl. pārstrādes kombināts, un tā ražojumu kvalitāte bija gaužam zema. Ražoto finieru sūtījumi no Ukrainas bieži pienāca ar lielu nokavēšanos. Rīgas mēbeļu kombināta apstākļus vēl vairāk sarežģīja tā pāreja uz „citu apdares veidu", bet produkciju ļoti aizkavēja elektroenerģijas piegādes ierobežojumi, kādēļ plānu ar lielu piepūli varēja izpildīt tikai par 56 proc.

„Plāns ir likums" — tādēļ ministrijā un uzņēmumos notika partijas sapulces kollektīvu mobilizēšanai darbam produkcijas ražošanas plāna atpalikuma likvidēšanai. Un neskatoties uz visu to, Rīgas mēbeļu kombināts februārī atkal plānu nespēja izpildīt. Šajā sakarībā aprīļa sākumā notika ministrijas partijas biroja un kombināta partijas komitejas kopēja sēde, kurā tika apspriests pastāvošais stāvoklis un iespējas sekmīgāk strādāt. Bet netika konkrēti teikts, kādā veidā to varētu panākt, jo tajā laikā ražošana jau noritēja nepārtraukti septiņas dienas nedēļā cauru diennakti. Un ar visu to mēbeļu pieprasījums nebija apmierināms, kādēļ ar mēbelēm apgādāja tikai Rīgas iedzīvotājus. Par kvalitātes uzlabošanu neviens nedomāja. Tas arī nebija iespējams, jo pašu ražotās augstvērtīgās plates bija jānodod ģimenes māju būvēm Līvānos un mēbelēm jāizlieto Latvijā pastāvošo divu kombinātu ražotās sliktās plates.

Ar ļoti sliktu pulējumu savienojumu vietās bija saņemtais Krāslavas plaisas finieris un pilnīgi nederīga (7 tonnas) laka, saņemta no Čerkasu krāsu ražošanas apvienības.

Nepatīkami piedzīvojumi ir ar Valmieras kombināta mēbelēm, kuras saliekot, nesakrīt urbumi skrūvju ievadīšanai. Mīkstajām mēbelēm defektīvi atspeŗu bloki un slikti novilkta pārvelkamā drāna.

Un beidzot — iesaiņojuma kartonu trūkuma dēļ neiesaiņotās mēbeles transporta laikā bieži kļuva par brāķi.

Neticami, bet patiesi.

I. Blaževics

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
5165 Yonge St., Willowdale, Ont. M2N 5P5
(Veikals atrodas pie North York Center — Yonge & Park Home krustojumā)
733-4515 733-4516
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
Piegāde Toronto, priekšpilsētās un visā pasaulē.
Akceptējam galvenās kreditkartes.
Auto novietošana veikala ēkas aizmugurē.
Pārdodam atsevišķus Latvija Amerikā numurus.
Inta Gugāns-Tauriņš

LATVIJA AMERIKĀ
Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.
Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu — Kanadā $46.00, ASV $46.00
☐ 6 mēnešiem " $24.00 " $24.00
☐ 3 mēnešiem " $14.00 " $14.00
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐
Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtami
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9.

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašniekl!
Ietaupait ar ALCAN SIDING
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
Thermo Windows 534-2926
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARKĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6

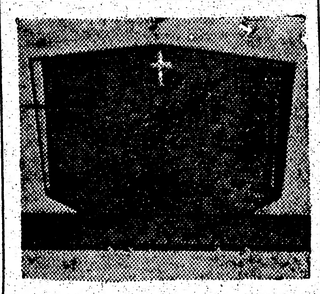

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets.
Īgauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

MAPLE LEAF TRAVEL
Uz dziesmu svētkiem Vācijā lidojumi, sākot ar $669.
Skandinavijas tūres 2 nedēļām, ieskaitot uzturu, $1499.
Lūdzu zvanīt Inesei Grodnis
653-4351
655 St. Clair Ave W.

Laipni lūdzam kārtot laikraksta Latvija Amerikā 1987.g. abonementa maksas,
kas paliek līdzšinējās un redzamas maksāšanas zīmē katrā numurā.

LASĪTĀJA VĒSTULE

(Turpinājums no 2. lp.)

ties no Grieķijas vai Norvēģijas — zemēm, kas nabadzīgas ar dabas bagātībām. Vai mēs bijām aizmirsuši Krišjāņa Valdemāra saukli: „Latvji, brauciet jūriņā, zeltu krājiet pūriņā!"

Uzņēmīgiem ļaudīm bija pieejami Latvijas bankās krediti. Bija jau mums arī turīgi cilvēki, bet tie reti kad domāja par kādiem jauniem pasākumiem. Kāds avīzes izdevējs kļuva bagāts, noguldīja naudu Šveices bankās, bet Latvijā rotaļājās ar lauksaimniecību. Mūsu lauksaimnieki brauca ekskursijās uz viņa muižas centru. Mājās pārbraukuši tie smējās, ka nu gan redzējuši, kā nevar saimniekot.

Bija jau mums arī veiksmīgi uzņēmēji, bet tie vairāk ražoja vietējam tirgum. Arī mūsu zemnieku dzīvē tomēr bija dažas nenokārtotas problēmas. Mēs gan izdarījām slavējamu agrārreformu, piešķirot no muižu zemes bezzemniekiem, sevišķi atbrīvošanas kara dalībniekiem, jaunsaimniecības. Ja kāds centīgs lauku pusgraudnieks vai rentnieks gribēja nopirkt kādu lauku sētu, kas nāca pārdošanā, tas bija iespējams tikai ar lielām grūtībām. Šos īpašumus parasti nopirka pilsētu jaunbagātnieki vai valsts ierēdņi. Skumīgs bija saimnieku dēlu stāvoklis. Šie lauku puiši strādāja bez atalgojuma, tikai cerībā kādreiz saņemt mantojumā lauku sētas.

Pakavējoties pie brīvās Latvijas politiskās situācijas, mūsu lielākā politiskā partija — sociāldemokrati, parasti nepiedalījās valsts dzīves vadīšanā. Tie palika neatbildīgā opozicijā un daudzos gadījumos traucēja valdības darbu. Pilsoniskko partiju valdība vai, kā sociālisti to sauca, „buržuju" valdība, tad nu ķērās pie dažādiem saimnieciskiem pasākumiem, kur neradās privāta iniciātīva.

Mūsu dzelzceļus pārņēmām no krievu cara valsts. Mums radās lieliskā un sekmīgā Valsts Elektrotechniskā fabrika (VEF) valstij piederošās Liepājas Kara ostas darbnīcas. Valsts uzcēla arī Latvijā trīs cukurfabrikas u.c. uzņēmumus.

Pēc 1934. gada 15. maija autoritārās valdības laikā valsts pārņēma vairākus nīkuļojošus un pārkreditētus privātus uzņēmumus, atmaksājot to īpašniekiem. Daudzi no tiem bija tādi, kas piederēja sveštautiešiem. Pēdējos neatkarības gados uzcēla Daugavas lielo Ķeguma elektrisko spēkstaciju.

Dzīvojot šajās kapitālistiskās zemēs, mēs zinām, ka šādi valsts uzņēmumi tiek uzskatīti par sociāliem. Tad nu Latvijā šo sociālismu vis necēla mūsu sociāldemokrati, bet gan „buržuju" valdība.

Atgūstot latviešu tautai brīvību un atjaunojot neatkarīgo Latviju, tautai būs jāmācās ne tikvien no mūsu sasniegumiem pagātnē, bet arī no mūsu kļūdām toreiz.

Vecais Alks Bafalo.

Mūsu kluba biedrs

Kārlis Zirnītis

dzimis 1893. gada 2. maijā Lubānas Saliniekos,
miris 1987. gada 6. jūnijā Barrie, Ontario.

Viņu piemiņā paturēs

Toronto Latviešu
Mednieku un makšķernieku klubs

Atlaiž un apcietina

Kā ziņo Minchenē iznākošais cilvēka tiesību biļetens USSR News Brief no ieslodzījuma Mordovijas soda nometnē ŽH 285/3-5 atbrīvots latviešu politieslodzītais Zaigis Balodis. Viņš atbrīvots priekšlaicīgi, lai gan soda termiņam — 3 gadiem ieslodzījuma stingrā režīma nometnē — bija jāizbeidzas tikai nākošgad. Zaigis Balodis tika notiesāts it kā par pretpadomju aģitāciju un propagandu, kas ir Latvijas PSR krimināLkodeksa 65. pants. Balodis iespējams jau atgriezies Rīgā pie savas sievas un mazgadīgas meitiņas.

No soda izciešanas atbrīvots arī Latvijas krievu pareizticīgās baznīcas aktīvists Mihails Bombins, kam it kā par ļaunprātīgu izdomājumu izplatīšanu piesprieda 2 gadus ieslodzījuma, nosacīti atlaižot, ar obligātu iesaistīšanu darbā. Bombins bija nosūtīts uz Čudovas pilsētu Novgorodas apgabalā.

Savukārt no jauna apcietināts bijušais latviešu ieslodzītais Teovīls Kūma. Biļetens USSR News Brief ziņo, ka Kūma arestēts šī gada janvārī un pret viņu izvirzīta apsūdzība saskaņā ar Latvijas PSR krimināLkodeksa 183.1. pantu — ļaunprātīgu izdomājumu izplatīšana. Psichiātru komisija Teovīlu Kūmu atzinusi par nepieskaitāmu un viņš nosūtīts piespiedu ārstēšanā uz Orlas speciālo psichiātrisko slimnīcu — iekšlietu ministrijas iestādi IZ—55/1A.

Teovīla Kūmas ģimene dzīvo Liepājas rajonā, pasta indekss 229747 Tadaiķi, Kūmu mājas.

V. Str.

Statistika par nacistu noziegumu izmeklēšanu un tiesāšanu Rietumvācijā

Vācu prese, atsaucoties uz oficiāliem avotiem, sniedz šādus skaitļus par nacistu tiesāšanu Vācijā:

1987. g. 1. janvārī vācu speciālās iestādes vēl turpinājušas izmeklēšanu 81 apsūdzībā. Tanī pat laikā jau bijis uzsākts process prokurātūrā un tiesās pret 1.112 personām. Kopš kara beigām prokurātūra izmeklējusi apvainojumus pret 91.160 personām. No tiem sods piespriests un stājies spēkā pret 6.481 personu. Izmeklēšana bez tālākām sekām izbeigta, vai arī apvainotie attaisnoti vai miruši 83.567 gadījumos. Lielie skaitļi padaļai izskaidrojami tādējādi, ka izmeklēšana reizēm aptvērusi veselas iestādes vai kolektīvus un visus, kas tur nodarbināti.

No notiesātajiem 12 sodīti ar nāves sodu, 160 ar mūža cietumu. Cietuma sods ar ierobežotu laiku piespriests 6.194 gadījumos, 114 sodīti ar naudas sodu, 1 nepilgadīgajam izteikts brīdinājums.

Kad, beidzot, arī Padomju savienība atzīs, ka arī tur ir savi kara noziedznieki?

LNF

KANADAS BRUNOTIE SPĒKI - IZGLĪTĪBAS IESPĒJA

Universitātes izglītība un karjēra nākotnei

Tuvākai informācijai par plānu, iestāju prasībām un iespējām ierodieties savā tuvējā iesaukšanas centrā vai zvanait bez maksas — mūsu numurs ir dzeltenajās lapās zem vārda „Recruiting".

Tā ir jūsu izvēle, jūsu nākotne.

KANADAS BRUŅOTIE SPĒKI

Canadä

Vai vēstule atdarīs acis?

Esmu saņēmis no dzimtenes caur laipnu roku man rakstīto vēstuli, kuŗas lielāko daļu no satura (pārējā daļa ir privāta satura) nosūtu Jūsu laikrakstam publicēšanai:

„Otrs pārsteigums mums bija (dātums) kad mūsu dzīvoklī atskanēja telefona zvans un tālais cieminš (vārds) nodeva man sveicienus no tevis un uzaicināja mūs ar māsu ciemos. Ļoti patīkami noritēja ciemošanās pie cieminа (dātums) pievakarē. Cieminš daudz ko pastāstīja par jūsu visu dzīvi, sevišķi par tevi, tanti un bērniem (mīnēti vārdi). Uz nepilnu stundu mēs ar māsu it kā pārcēlamies tavā zemē un iejutamies jūsu visu dzīve, uzzinājām daudz ko sīkāk par tavas dzīves norisi un arī šo to par valsti kā tādu, kas tagad ir jūsu visu dzīves vieta jau tik daudz gadus, bet tomēr nav jūsu dzimtene. Atklāti sakot tēvoci (vārds) mēs ar māsu pret šiem tālajiem cieminiem izskatījāmies pelēkas un neinteresantas, samocītas un pat varētu teikt nabadzīgas. Mēs tiešām vairāk nekā arī nezinām ka darbu un mājas, pa ceļam no darba uz mājām, izstāvot rindās kādā pārtikas veikalā, lai nopirktu nepieciešamo vakariņām un otras dienas brokastīm un nākošā dienā atkal darbs un māja. Atvaļinājumu pavadīt kaut kur citur — tas saistīts ar diezgan lielu naudas izdevumu, ja atvaļinājums tiek iedalīts vasarā — visi sabiedriskie transporta līdzekļi ir pārpildīti, jo visi kaut kur cenšās aizbraukt ar vilcienu, autobusu vaj lidmašīnu. Ja atvaļinājums tiek piešķirts vēlā rudenī vai ziemā, tad atkal no mājas ārā negribās braukt - jo visur ir auksts, slapjš un nemīlīgs.

Garīdznieki, kas piedalījās Baltiešu Aizvesto piemiņas dievkalpojumā Sv. Paula baznīcā Toronto 13. jūnijā. Foto: J. Liģers

Tā varu tev teikt, ka nekur par savu (vecums) gadu nodzīvoto mūžu arī pabijusi neesmu un neko daudz arī redzējusi neesmu, lielāko daļu atvaļinājumu pavadam uz vietas, aizbraucot palīdzēt radiem lauku darbos. Tā kā šogad atvaļinājums atkal man ir oktobrī, vīram iedalīts septembbrī — mēs strādājam katrs savā rūpniecībā, tādēļ arī atvaļinājumu laiks ir dažāds — tad nodzīvosim droši vien mājā. Es tagad jau vairākus gadus strādāju kādā elektrorūpnīcā un pelnu caurmērā 150-180 rubļus mēnesī. Meita ar savu ģimeni dzīvo tā saucamajā kopmītnē, kur ir nelielas istabiņas un uz visiem kopmītnes iemītniekiem ir viena kopēja virtuve, viena mazgājamā istaba un sanitārais mezgls. Meitai ir viena maza istabiņa, kuŗā viņi dzīvo, ēd un dara visu pārējo arī guļ. Virtuvē pagatavo tikai ēst. Visa saimniecība atrodās tajā pašā istabā, kur dzīvo un guļ. Tur stāv drēbes, apavi, trauki, produkti, bērnu ratiņi un viss pārējais. Nu ja'i viņi tā dzīvo sesto gadu un gaida kad no rūpnīcas, kur viņi strādā piešķirs viņiem dzīvokli. Sākumā kad apprecējās viņi, tad visi dzīvojam kopā pie mums — bijam pieci pieaugušie un viens mazais mūsu divi stabu dzīvoklītī. Tad gāja diezgan grūti, bet es ar visu tomēr esmu diezgan apmierināta, jo ir jau no mazotnes pierasts pie visām grūtībām un nebūšanām, jo mēs šeit nevaram dzīvot kā gribam, bet kā iznāk dzīvot un tāpat arī domāt un runāt nevaram, kā mēs gribam, bet kā mums liek. Mums nepārtraukti tiek atgādināts, ka mēs dzīvojam ļoti labi, ka mums viss kautkas ir pietiekoši un mēs esam laimīgi. Un tad gribot negribot pie šīm nebūšanām un grūtībām tā pierodam, ka liekas tā tam arī jābūt, jo citādu dzīvi iedomāties nevaram un arī nezinām citādu dzīvi. Mani visvairāk uztrauc šis mūsu beztiesīgums — mūs visus tura it kā mucā un par spundi baro, tas ir lai mēs nekā neredzētu, nedzirdētu un arī nezinātu par to kā cilvēki dzīvo citur. Labi ir tikai tā, kā pie mums, un nedod Dievs runāt vai domāt savādāki — tad tūliņ tu esi garīgi nenormāls un atšķirams no pārējiem cilvēkiem. Otra lieta, kas mūs vietējos iedzīvotājus daudzus satrauc ir tā,ka visās sabiedriskās iestādēs — transporta kā arī visur citur arvien biežāk nākās runāt krievu valodā, kā savā dzimtajā valodā. Tāda sajūta, ka drīz vien mēs paši no savas zemes izzudīsim. Tās ir divas tādas būtiskas lietas, ar kuŗām es samierināties nevaru, bet ne es, ne arī visi mēs kopā neko savādāku grozīt nevaram. Šeit tev uzrakstu dažas domas par mūsu dzīvi, ko par pastu sūtītā vēstulē neuzdrošinos rakstīt.

* * *

Vēstuli raksta apmēram pusmūža gados sieviete, kas piecu gadu vecumā ir zaudējusi savus vecākus un visu savu bērnību ir pavadījusi pie svešiem cilvēkiem izbaudot visas komūnistu necilvēcības.

Vēlētos lai jūs šo vēstuli publicētu, varbūt ka tie lielie „Kultūras sakarnieki" un to līdzskrējēji varētu to izlasīt un atmosties cik „jauka" tur ir dzīve.

Klavs Bergs,
Amerikā

Pēkšņi 22. jūnijā mirusi ilggadējā Daugavas Vanagu organizācijas darbiniece Monika Jonāne. Trešdienas vakarā, 24. jūnijā Rožu kronis, ceturtdienā, 25. jūnijā, aizlūgums no pl. 7—9 vakarā Rosara bēŗu namā. Izvadīšana piektdienā, 26. jūnijā, pl. 14 no Our Lady of Lourdes Church (pie Rosara bēŗu mājas) uz Jorkas kapu latviešu nodaļījumu.

Mūsu labvēle

Monika Jonāne

šķīrusies no mums 1987. gada 22. jūnijā.

Viņu piemiņā paturēs

Latvija Amerikā
redakcija un apgāds

Lai mūs nesašķeltu...

(Turpinājums no 1. lp.)

par trimdas padomju problēmu pētnieku rakstiem un runām, kas ar saviem aprādījumiem traucē viņa ģeķīgās vēlmes un iedomas.

Bet padomju špiki ir panākuši kaut ko gluži fantastisku — viņu apkaŗotie, zākātie un nīstie latvieši ārzemēs paši finansē padomju ārējās frontes operātīvos pasākumus nacionālās trimdas neitrālizācijai un apmaušanai, lai mankurtisma (denacionālizācijas) procesu okupētajā Latvijā Maskava varētu īstenot pēc iespējas ērti un netraucēti. Un mūsu kollaborants, zināmā mērā līdzīgi norvēģu Kvislingam, ir cieši pārliecināts, ka viņš dara teicamu nacionālu darbu. Sadarbodamies ar mūslaiku visreakcionārāko, tumsonīgāko un atpalikušo režīmu, viņš uzskata sevi par ļoti apgaismotu, liberālu un progresīvu cilvēku.

Mūsu kollaborants, diemžēl, arī neapzinās, ka viņš draud kļūt par riskantu personu savai patvēruma zemei. Taču atjēgties vēl joprojām nav par vēlu. Tāpat nav par vēlu papūlēties nopietni iepazīties ar kultūras dzīvi un tās problēmām mūsu tēvzemē, ko var ļoti labi panākt bez padomju aģentu palīdzības un pārraudzības."

Šis Dr. U. Ģērmaņa domu citējums liecina, ka viņš ir viens no visredzīgākiem mūsdienu vēsturniekiem.

* * *

No Francijas nāk priecas vēsts, ka iniciātoŗu grupa 16. jūnijā Parīzē notikušajā ūtrupē esot nosolījusi lauku īpašumu, ko iecerējusi pārvērst par latviešu tautas augstskolu, kas jau nosaukta Abrenes vārdā.

Līdz šim esot savākta trešā daļa no pirkuma cenas (2,5 milj. franku). Kāds labvēlis Kalifornijā iedevis 100.000 dolaru bezprocentu aizdevumu. Par atlikušo pirkuma daļu būs jāmaksā 9,5 proc. gadā. Tālsarunā no Francijas un Bostonas man apgalvoja, ka Ābrenei naudu došot jaunā un vidējā paaudze, un citus ar līdzekļu prasīšanu neapgrūtināšot.

Svinīgā Abrenes atklāšana paredzēta pēc Minsteres dziesmu svētkiem. Cita starpā pirms došanās uz iepirkto īpašumu tūristiem ir jāizņem Francijas vīza.

Savas domas par Abreni neesmu mainījis. Lai nu viņiem labi klājas, lai sapņi piepildās un lai nebūtu jāpamostas rūgtās dzīves īstenības priekšā.

A. Ķegumnieks

Iepazīstieties ar mazās preses izdevumu
MLB ZIŅOTĀJS

kas iznāk regulāri ik mēneša sākumā un kam gada abonements ir $20.- (pensionāriem $15.-). Saturā daudz vispusīgu rakstu. Redaktors **Mārtiņš Štauvers.**

Pasūtinājumi un paraugburtnīcas pieprasāmas redakcijā

MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS ZIŅOTĀJS,
291 LORRAINE DR., BAIE D'URFÉ, QUEBEC,
CANADA H9X 2R2, tel. 514-457-9832.